

Upravištvo: Ljubljana, Kofljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prečers-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo
78 180. Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Kofljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Težkoče v rumunski vladni krizi

Nasprotujoče vesti o rešitvi krize — Novo vlado bo se-
stavil Mihalake ali pa Mironescu

Bukarešta, 7. oktobra. AA. Mihalake in Junian sta bila sprejeta popoldne v avdienci od kralja Karola. Sredi je bila v Mihalakovem stanovanju kon-ferenca prvakov kmetijske stranke, ki jim je Maniu razložil položaj in poročal o raz-govoru s kraljem Karolom ter svoje pri-žadevanje, da je kralj sprejel ostavko. Miha-lake je dejal, da je pripravljen sestaviti vlado, če dobi mandat. Voditelj kmetijske stranke so izrazili Mihalaku svoje zaup-nje ter izjavili, da ga bodo podpirali.

Bukarešta, 7. oktobra. M. V. krogih kmet-ske stranke pričakujejo, da bo kriza vladne rešena še noči, najkasneje pa jutri dopol-dne. Vlado bo najbrž sestavil podpredsed-nik kmetijske stranke Mihalake ter se bo opirala na isto parlamentarno večino kakor dosedanja vlada g. Maniua.

Bukarešta, 7. oktobra. g. Iz vladnih kro-gov se doznavajo o vzrokih demisije Ma-nia še naslednje informacije: Maniu je na svoji avdienci pri kralju predlagal pre-ovno vlado ob zopetni otvoritvi parla-menta. Kralj pa ni bil zadovoljen z minist-rsko listo, ki jo je predlagal Maniu, zlasti ne z zasedbo gospodarskega resora. Izja-vil je, da dosedanja od trgovskega mini-stra Madgeara izdelani gospodarski pro-gram ni imel nobenih pozitivnih uspehov in da se mora zato izvesti radikalnejši program prometnega ministra Manoilescu,

njegovega zaupnika. Maniu je bil proti te-mu, ker je zato podal demisijo. Pričakuje se, da bosta tudi Mihalake in Junian od-klonila mandat na podlagi gospodarske po-litike Manoilescu in bo najbrž Mironescu prevzel sestavo vlade. Računajo, da bo kri-za trajala dalje časa, ker se mora najti par-lamentarna večina za novo vlado. Na raz-pust parlamenta še ni misliti. Popoldne je prišlo med ministroma Madgearom in Ma-noilescu od ostrega spopada, ker je trgo-vinski minister Madgearu očital prome-tnemu ministru Manoilescu, da je z intrigami dosegel padec vlade.

Bukarešta, 7. oktobra. AA. Kralj Karol je nadaljeval posvetovanja ter sprejel po-poldne predsednika parlamenta in senata. Mislijo, da bo kralj do srede zvečer imeno-val osebo, ki ji bo poveril mandat za ses-tavo novega kabineta. Največ upanja ima Miha-lake, da sestavi novo vlado iz vrst na-cionalne kmetijske stranke.

»Adeverul« misli, da bo eventualni spre-jem mandata od Mihalakeja odvisen od po-gojev, ki mu jih bo postavil kralj. Eventu-alni kabinet Mihalake bi imel veliko slič-nost s prejšnjo vlado. »Adeverul« omenja tudi Minoreca v slučaju neuspeha Miha-lake pri sestavi vlade, vendar pa obstajajo vse nade, da bo novo vlado podpirala na-rodna kmetijska stranka.

Ustavni načrt Heimwehra

Po zgledu italijanskega fašističnega režima — Nove grožnje voditeljev Heimwehra — Krščanski socialci kandidirajo na Dunaju dva heim-wehrovca

Dunaj, 7. okt. d. Listi objavljajo načrt ustave, ki ga je izdelalo vodstvo Heim-wehra. Ta načrt je bil svojočasno izročeno trem vodilnim avstrijskim politikom. Načrt je precej sličen z italijanskim fašistič-nim režimom in določa, naj se prenese vsa zakonodajna in izvršilna oblast do uve-ljavljanja nove ustave na vrhovni svet treh ali petih članov. Istočasno naj bi se dosedanja ustava popolnoma suspendirala. Vodilni vrhovni svet bi izvrševal svoje po-sle skupno z državnim svetom, ki bi ob-stojal iz ožjega in širšega sveta. Ožji dr-žavni svet bi tvorili vrhovni vodilni svet, ministri, državni tajniki in načelniki pisar-ne vrhovnega sveta, dva voditelja obramb-nih organizacij, deželni glavarji, policijski predsednik ter dunajski vladni komisar. V njem bi bilo 22 do 27 zastopnikov. Ve-liki državni svet bi tvorili poleg navede-nih zastopniki obrambnih organizacij, za-stopniki raznih gospodarskih panog, cerkve in razni strokovni eksperti. Zakoni bi se uveljavljali s podpisom vrhovnega vodil-nega sveta in objavo v državnem urad-nem listu. Člani vrhovnega vodilnega sve-ta bi lahko vršili tudi resorne po-sle mini-strstev. Ministre, državne tajnike, deželne glavarje in člane državnega sveta naj bi imenoval vrhovni vodilni svet. Razen te-ga bi mu pripadala pravica imenovanja uradnikov na predlog državnega sveta ter bi odobral sklepe državnega sveta, ka-teremu bi mogel edini predlagati zakon-ske načrte v razpravo. Obstojala bi tri mi-nistrstva, in sicer državno ministrstvo z državnimi tajniki za zunanje zadeve, notranje po-sle in pravosodje ter za vojsko, nadalje gospodarsko ministrstvo s po-

timimi državnimi tajniki za finance, trgo-vino, kmetijstvo, socialno skrbstvo in sta-novske zadeve, tretje ministrstvo pa bi bi-lo prosvetno.

Gradec, 7. oktobra. AA. Snoči je bila v Gradcu velika skupščina Heimwehra, ki ji je prisostvovalo nad 5000 oseb. Stajer-ski vodja Heimwehra Pfriemer je izjavil, da bo treba zavzeti Dunaj z enostavnim pohodom, če ne pojde drugače. Notranji minister grof Starheimberg je izjavil, da sodelovanje heimwehrovcev in socialistov ni mogoče in da mora ena struja prene-hati. Heimwehr stremi po ustavitvi veli-ke nemške države, ki bo trajala najmanj tisoč let. V Avstriji je nemogoča vlada brez Heimwehra, ki mu pripada velika bo-dnočnost. Po končani skupščini je bilo de-filiranje. Pri tej priliki je došlo do spo-pada s socialisti. Polcija pa je naglo in-tervenirala in vzpostavila red.

Dunaj, 7. oktobra d. Kakor poročajo li-sti, se izstopi iz dosedanje dunajske zveze Heimwehra, ki jo vodi major Fey, nadaljujejo. Ti izstopi so že tako mnogo-števili, da tvorijo dosedanja zvezo samo še krščansko-socialno orijentirane forma-cije. Organizacije, ki so doslej izstopile, bodo izvolile novo deželno vodstvo in so gotovo trikrat močnejše, kakor pa stara zveza Heimwehra pod majorjem Feyem. Majorju Feyu očitajo, da si je izgovoril pri pe-gajanjih s krščanskimi socialci tri mandate zase in svojo ožjo skupino. Ka-kor zatrjujejo, bodo krščanski socialci v resnici prepustili dunajski zvezi Heimweh-ra dva dunajska mandata, ki naj bi ju do-bila major Fey in poveljnik železničarske-ga Heimwehra Stocker.

Sestanek Brüninga in Hitlerja

Hitler je baje zavrnil program Brüningove vlade — Brüningove kon-zultacije končane

Berlin, 7. oktobra d. O razgovoru Hitlerja z državnim kancelarjem dr. Brüningom se čuva tajnost na obeh straneh. Zatrjuje se, da razgovor ni potekel drugače kakor pri sprejemu ostalih voditeljev strank od dr-žavnega kancelarja. Kljub temu se čuje, da je državni kancelar opozoril na vladni pro-gram reform ter vprašal, ali so narodni so-cialisti pripravljeni, da ga priznajo kot po-dlago za pogajanja. Hitler je baje vprašanje kategorično zanigal, kakor se more sklepa-ti iz pisanja njegovega tiska, ter izjavil, da se mora narodno-socialistična frakcija o tem še posvetovati. Bržkone je bil s tem razgovor tudi končan. V narodno-sociali-stični stranki so različna mnenja, ali bi bilo oportuno vstopiti v vlado, če bi bili pozvani Radikalna struja odklanja misel sodelova-nja s centrom in državno stranko ter smatra za bolj primerno, da ostanejo v bo-dolici kritični zimi v opoziciji, dočim se zdi struja turinškega ministra dr. Fricka pri-pravljena sodelovati v državni vladi.

Berlin, 7. oktobra AA. Kancelar Brüning je sprejel danes voditelja bavorske katoli-ške stranke Leichte. S tem je končal poli-tične konzultacije.

Berlin, 7. oktobra AA. Neka ameriška novinarska agencija je objavila razgovor z ministrom Treviranusom, ki je baje iz-javil, da bo vlada, ko bodo odobreni nujni krediti, odgodila državni zbor do marca. Vlada bo delala med tem časom brez par-lamenta. Nadalje bo uvedeno delno pri-silno delo za brezposelne pri javnih delih. V poluradnem komunikuje Treviranus na-glašja, da so v poročilu ameriške novinar-ske agencije označene le možnosti notra-

nepolitičnega razvoja v Nemčiji in da to poročilo nikakor ne predstavlja političnih smernic sedanje vlade.

Nemški katoličani ne smejo biti narodni socialisti

Köln, 7. oktobra. A. Veliko senzacijo je zbudil v Porenju pastirski list nadškofa v Mainzu, v katerem prepušča katolič-anom članstvo v narodni socialistični stranki. Kdor se bo proti temu pregrešil, bo izključen od prejemanja zakramentov. Pastirski list zaključuje, da je ta akcija po-trebna, ker je Hitlerjev politični program v nasprotju s katoliško vero.

Preokret v poljski kmetijski stranki?

Varšava, 7. okt. AA. Vrhovni svet kmet-ske stranke je sklenil, da razveljavi spora-zum z levčarskimi in centurmskimi stran-kami, sklenjen od članov sveta brez dovo-ljenja od vrhovnega sveta. Vrhovni svet kmetijske stranke je sklenil, da nastopi pri volitvah s posebnimi kandidiranimi listami in bo pozval svoje pristaje, naj sestavijo unijo vseh strank, ki se zbirajo okrog mar-šala Pilsudskega.

Varšava, 7. okt. s. Včeraj je bil aretiran dr. Wronas, eden zadnjih parlamentarnih voditeljev kmetijske stranke, ki je bil še n-avodbi. Pred dnevi je izjavil, da je od-ločno za to, da njegova stranka ostane v opoziciji proti vladi. Vodstvo kmetič-ske stranke je v zvezi z aretacijo izjavilo, da bo še nadalje ostalo v bloku levčarskega centra.

VZROKI KATASTROFE „R 101“

Preiskovalna komisija še ni končala dela — Po soglasnem mnenju strokovnjakov je nesreča posledica uporabe gorljivega plina in na-pak v konstrukciji

Pariz, 7. oktobra. d. Francosko-angleška preiskovalna komisija, ki je včeraj prčela poslovanje na kraju nesreče zrakoplova »R 101« je tudi danes ves dan nadaljevala svo-ja dela. Člani komisije so si natančno ogle-dali vse ostanke zrakoplova in preiskali zlasti tudi motorje, v kolikor je to sploh še mogoče, da bi kar najbolj zanesljivo mogli ugotoviti vzrok te največje zračne katastro-fe. Pričakovalo se je, da bo komisija že na-es objavila svoje poročilo z ugotovitvami, vendar pa sta tako predsednik francoske, kakor predsednik angleške komisije izjavila, da bo komisija tudi še jutri nadaljevala s preiskavo ter šele nato izdala svoje prvo poročilo. General Holt, ki vodi preiskavo na delu angleške komisije, je izjavil angleškim novinarjem, da je prišlo po njegovem mne-nju do nesreče zaradi tega, ker se je

zlomil okvir zrakoplovnega oboda.

To sklepa iz dejstva, da so našli dele ob-da 8 km daleč od kraja nesreče. Po drugi verziji, ki jo beležijo zlasti angleški listi, je katastrofa posledica organskih stabil-i-tetnih pogreškov v konstrukciji. Preiskava pa je ugotovila, da je eksplozija nastala še-le takrat, ko je zrakoplov udaril na zemljo. Pri tem je eden izmed motorjev predri obod, vsled česar se je vnel plin, s katerim je bil napolnjen zrakoplov. Komisija tud ne izključuje možnost, da je prišlo do eksplo-ze vsled kratkega stika ali poškodbe elek-trične napeljave.

Končni rezultat preiskave

bo bržkone ugotovitev, da je katastrofa v enakih merih posledica zloma zrakoplovnega okvira in udarca na zemljo. Prvotna do-mneva, da je prišlo do eksplozije vsled ne-previdnosti kakoga kadilca, se je izkazala za netočno. Pozornost je vzbudilo tudi an-je angleškega strokovnjaka Turna, ki pravi, da so bili

motorji mnogo pretežki

v razmerju zrakoplova in da se je zrakop-lov vsled te preobremenitve usodil. To je imelo za posledico poškodbo okvira. Druzi strokovnjak meni, da bi bržkone uvažal plin, ker rezervarji za plin niso bili dovolj nepropustni. To se je opazilo že o priliki nekega poskusnega poleta pred tremi mese-ci in je tudi takrat moral zrakoplov za-raz ubajanja plina leteti vedno nižje. An-gleški arhitekt Spanner pa je v svoji raz-pravi o zrakoplovih že naprej napovedal katastrofo »R 101«.

Naknadne ugotovitve potrjujejo, da je bi-lo vreme za polet vse prej ko ugodno. Radio postaja v Le Bourgettu je izrazila že v so-boto zvečer pred startom zrakoplova svojo bojazan glede poleta in je odločno odsveto-vala start.

Kaj pravi dr. Eckener

Berlin, 7. oktobra. d. Zgraditelj nemške-ga zrakoplova »Zeppelin« dr. Eckener je ustregel želji novinarjev ter jim obrazložil svoje mnenje o katastrofi angleškega zrakoplova »R 101«. Med drugim pravi:

Ne poznam sicer vseh podrobnosti ka-tastrofe, vendar pa se mora smatrati kot go-tovo, da je zrakoplov

letel zelo nizko.

Vreme je bilo v času katastrofe izredno viharno in za polet ne samo neugodno, marveč skrajno nevarno. Zrakoplov je mo-ral biti v času nesreče izredno obreme-njen, ker je dež premočil obod. Lastni to-vor se je od starta pa do trenutka nesreče le malo zmanjšal. Zelo težavno je zrakoplov ob takem vremenu in v takem stanju spravi-ti zopet v višino. Zaradi tega je bila ne-varnost trčenja ob zemljo tem večja. Po nesrečnem naključju je bil zrakoplov v tem trenutku še v bližini griča, tako da je bila

katastrofa neizogibna

Eksplozija je popolnoma razumljiva. Pri udarcu zrakoplova ob zemljo, so se zlomili kovinski deli. Znano je, da se pri tem skoraj vedno tvorijo iskre. Od takih isker se je vnel plin in eksplozija je bila neizogib-na. Ni nobenega dvoma, da bi bila katastrofa mnogo manjša, če bi bil zrakoplov pol-njen s helijem. Končno je dr. Eckener na-glasil, da se nemško zrakoplovstvo zaradi te nesreče ne bo uplašilo, marveč bo tre-melo še za nadaljnjo izpopolnitvijo.

Stanje ranjenecv

Beauvais, 7. oktobra. s. Vsi, ki so bili ran-jeni pri katastrofi zrakoplova »R 101«, so noč dobro prestali, razen enega, čigar živ-ljenje je v nevarnosti.

Mnenje

ameriškega strokovnjaka

Polkovnik Rasendahl, ki je bil o priliki katastrofe ameriškega zrakoplova »She-nandoah« na krovu zrakoplova, je mnenja, da je nesreča zrakoplova »R 101« posledica dveh razlogov: Barometrični višinomera kaže višino samo v razmerju do izhodišča, drugi pa politve zrakoplova z gorljivim plinom. Izguba izoliranega zrakoplovnega mostva ne zadene samo Anglije, marveč ves svet, ker takega mostva zelo primanj-kuje.

Zakaj je bil zrakoplov polnjen z gorljivim plinom

Katastrofa angleškega zrakoplova je na-pavila posebno globok vtis v Ameriki. Že o priliki katastrofe ameriškega zrakoplova »Shenandoah« se je vršila velika debata proti nadaljnji uporabi zrakoplovov in se bo sedaj bržkone zopet obnovila. O vzrokih ka-

tastrofe je v Ameriki še malo znano, vča-dar pa so vsi strokovnjaki soglasno mne-nja, da bi bila nesreča neprimerno manjša, če bi bil zrakoplov polnjen s helijem. To dejstvo je dalo admiralu Moffetu, šefu aeronautične službe ameriške mornarice povod, da je nastopil v tisku za ukinitve zakona, s katerim se zabranjuje izvoz he-lija iz Amerike. Amerika je namreč edina država na svetu, ki razpolaga z neomejeni-mi količinami tega dragocenega plina, do-čim ga Anglija sploh nima. Admiral Moffet se zavzema v svojem članku za ukinitve iz-vozne prepovedi za Nemčijo in Anglijo, kjer je zrakoplovstvo zelo razvito. Ameriški tr-govinski minister Ingalls izjavlja, da nesreča angleškega zrakoplova ne bo vplivala na nadaljnjo uporabo tega zračnega prometne-ga sredstva v Ameriki. Ameriški gradbeni program se bo neomejeno nadaljeval. Tudi on se zavzema za ukinitve izvozne prepove-

di helija, tem bolj, ker se ga v Ameriki producira toliko, da je moralo več tovara zaradi pomanjkanja naročil že davno usta-viti obrat.

Tudi motorji so krivi. Pri zrakoplovu »R 101« so se prvič upo-rabljali motorji na pogon s sirovim oljem. Strokovnjaki, ki so se poprej izjavili za uporabo teh motorjev, kojih pogon je mno-go cenejši, pravijo sedaj, da je katastrofa dokaz, da so ti motorji pretežki. Nekateri so že poprej izrazili to mnenje, zaradi česar so naknadno izpremenili konstrukcijo zrakoplova tako, da se je povečala prostori-na za plin, da bi se s tem povečala nosil-nost zrakoplova. Major Scot, ki je vodil zrakoplov in skupno z ostalimi žrtvami ta-ko tragično preminul, je imel sam velike pomisleke proti uporabi teh motorjev. On je že pred poletom označil zrakoplov »R 101« za »zakrpano copatoc«.

Turobni prevoz žrtev v London

Ob ogromni udeležbi prebivalstva, zastopnikov oblasti in vojaštva so bile žrtve včeraj prepeljane iz Beauvaisa v London

Beauvais, 7. oktobra. d. Danes so nasto-pile žrtve zrakoplova »R 101« pot v domo-vino, kakršne si pač nihče ni predstavljal ob startu zrakoplova. 47 krst s telesnimi ostanke nesrečnih žrtev so že včeraj prepe-ljali iz vasi Allonne v Beauvais, kjer so jih položili v magistratni dvorani na skupni nrtvaški oder. Vse krste so pokrivalo an-gleške in francoske zastave ter so bile tako zasute s cvetjem, da krst skoro ni bilo vi-deti. Tekom včerajšnjega in današnjega dne je dospelo nad tisoč vencev od vseh strani. Posebno krasna venca sta bila venca francoske in angleške vlade ter venec z napisom: »Materie iz Beauvaisa žalujolm materam iz Anglije. Že v zgodnjih jutran-jnih urah so se pričele zbirati v Beauvaisu ogromne množice naroda, da izkažejo za-dnjo čast žrtvam zračnega pionirstva. Okrog 9. so prispeli oficijelni delegatje francoske vlade z ministrskim predsednikom Tar-dieuem na čelu, nadalje nekateri sorodni-ki žrtev, angleški poslanik v Parizu Tyrel ter delegata angleške vlade, tajnik za Indi-jo Wedgwood in letalski podtajnik Montag ter številni angleški in francoski letalski častniki. Okrog pol 10. je pribrela nad mesto velika eskadrila francoskih vojnih in civilnih letal nad 200 po številu, ki so ves čas pogrebni ceremoniji krožila nad mestom in pozneje spremljala posební vlak, ki je pripeljal žrtve do Lebourgetta.

Ob 11. so se začele pogrebne svečanosti. Cerkvene molitve je opravil pariški nadškof ob številni asistenci duhovščine. Po govoru francoskega ministra za letalstvo Eynaca in angleškega poslanika Tyrela, so bile kr-ste vseh 47 ponesrečencev med častno stra-žo francoskih letalcev in francoske vojske prenešene na posebni vlak. Popovske lafe-te, na katerih so vozili krste od magistrata do kolodvora, so se kretale med ogromno množico, ki je kleče izkazovala zadnjo čast mrtvecem. Pročelje magistrata je bilo ovito s črno raz vseh hiš so plapolale črne zastave, vse trgovine so bile zaprte in ves

Braziljska revolucija v polnem razmahu

Vzrok revolucije splošno nezadovoljstvo zaradi gospodarske krize, zlasti zaradi občutnega padca cen kave

Newyork, 7. oktobra g. Zadnje vesti iz Ria de Janeira in iz Montevidea si zelo na-sprotujejo, vendar pa poročajo, da so revo-lucionarji na zmagovitem pohodu in da jim vladne čete nudijo le majhen odpor. Nad vso državo je bilo proglašeno vojno stanje. Revolucionarna vojska je pod poveljstvom državnega predsednika države Rio Grande do Sul, Getulija Vargasa. Pet zveznih držav je baje že v rokah upornikov, ki obvladajo tudi vse strateško važne železnice. Revo-lucionarji so se že na pohodu proti Sao Paulo. Tudi prestolnica je resno ogrožena. Vsa vladna in javna poslopja, so zasedena z vo-jastvom. V državi Bahia je prišlo do krvi-ve bitke med revolucionarji in vladnimi četami. Na obeh straneh je bilo mnogo mrt-vih in ranjenih.

Rio de Janeiro, 7. oktobra. AA. Vlado poročilo pravi, da so revolucionarji raz-strelili predore v državi Rio Grande in Mi-nas Geraes, s čemer so zadržali zvezne čete na pohodu proti njim. Kljub temu upa vlada, da bo kmalu obnovila red in mir.

Newyork, 7. okt. AA. Poročevalec agen-cije »Associated Presse« javlja iz Sao Pau-la, da so bile zvezne čete osredotočene v državi Parana, da odbijejo »nordiranje vs-tašev z juga. Deli paranske države so v ro-kah vstašev.

Pariz, 7. okt. AA. Po poročilu iz Rio de Janeira je predsednik republike podaljšal izjemno stanje do 31. decembra t. l.

Buenos Aires, 7. oktobra. AA. Kljub ob-sednemu stanju je več delavskih organiza-cij proglasilo splošno stavko.

Newyork, 7. oktobra. s. »Associated Presse« javlja iz Sao Paulo, da so bile bra-ziljske zvezne čete koncentrirane ob meji države Parane, da preprečijo pohod upo-rnikov, ki prihajajo z juga. V Rio de Janei-ro so se cene živil deloma podražile za 300 %, ker je dovoz iz zaledja Minas Ge-raes odzrazen. Uporniki izjavljajo, da je do-slej prešlo k njim 10 držav. Brez dvoma

je ugotovljeno, da imajo uporniki premoš v petih državah.

London, 7. oktobra. s. Glavni vzrok bra-ziljske revolucije je, kakor v drugih juž-koameriških državah v gospodarski krizi, ki jo zvezna vlada ni mogla preprečiti. Od časa padca cen kave na svetovnem tržišču, trpi zaradi te krize zlasti Brazilija, ki ima glavni dohodek v izvozu kave. V teh okoliščinah so se morali izjaloviti tudi poliku-si stabilizacije valute. Intervencija zveznih čet proti revolucionarjem se je nekoliko zakasnila, ker so bili važni mostovi v dr-žavah Minas Geraes in Rio Grande do Sul od upornikov uničeni. Vlada letala bom-bardirajo sedaj od upornikov zasedeno prestolnico države Minas Geraes.

Newyork, 7. okt. Newyorská borza je prejela poročilo iz Rio de Janeira, po ka-terem so zaradi revolucije vse tamošnje banke zaprte za petnajst dni, da bi se pre-prečile špekulacije z devizami. Borze za kavo v Santosu in Rio de Janeiru so ustavile svojo trgovino za nedolgočasen čas. Zaradi teh ukrepov so vsi braziljski vrednostni pa-pirji zelo močno padli na newyorški borzi.

Burov o zasedanju DN

Sofija, 7. okt. M. Zunanji minister Bu-rov se je včeraj vrnil iz Zeneve v Sofijo. Takoj po svojem prihodu je bil sprejet v avdienci pri kralju, kateremu je pri tej priliki čestital k zaroki. Po povratku v svoj kabinet je sprejel novinarje ter jim dal daljšo izjavo o ženevskem zasedanju Dru-štva narodov. Med drugim je naglasil, da je zelo zadovoljen s potekom pogajanj, ki jih je imel v Zenevi z dr. Marinkovićem. Mironescuom in Venizelosom. Prav tako je zadovoljen tudi z razpravo o narodnih manjšinah v skupščini Društva narodov: ta debata je pokazala, da zanima to vpraša-nje svet, ne pa samo posamezne države. Glede razorožitve vodi Bolgarija politiko, ki je v skladu z intencijami Društva naro-dov.

Preiskava o umoru v Vipavski dolini

Storilci so baje že prijeli — Napad na slovensko odvetniško pisarno v Ajdovščini — Aretacija župnika Papeža — Pogreb ustreljenega Sottosantija

Trst, 7. oktobra d. Vsi italijanski listi prinašajo obširna poročila o atentatu na fašističnega učitelja Franca Sottosantija in o vtisu, ki ga je napravila vest o tem atentatu na fašistične kroge v Julijski Benečiji. Listi zatrjujejo, da je bil atentat skrbno pripravljen, ker niso zapustili zagonetnih napadalcov za seboj prav nobenega sledu. Ubiti Sottosanti je bil star 34 let; rodem je iz Sicilije ter poznan kot eden najboljši odličnih fašistov v Vipavski dolini, ki je posvetil vse svoje sile samo delu za razširjanje fašizma med slovenskim prebivalstvom ter za borbo proti protifašističnim krogi. Nekoliko časa je celo poveljeval vipavskemu oddelku milicijev ter sodeloval pri številnih milicijskih akcijah.

Nekaj minut po izvršenem atentatu so bili pri trupu ubitega učitelja že karabinjerji iz Vipave, ki so pričeli takoj z zasledovanjem napadalcev. Ti pa so morali teren izborni poznati, ker so izginili popolnoma brez sledu. Z avtomobilom so pozneje dospeli iz Gorice tudi številni fašistični funkcionarji, ki so osebo vodili zasledovanje napadalcev.

V ponedeljek je dospela v Vrhpolje tudi sodna komisija na čelu z državnim pravnikom Gasparijem, ki je pričela takoj zasliševati številne aretirane. Izvršena je bila tudi sodna obdukcija trupla Sottosantija, ki jo je izvršil v mrtvašnici vrhpoljskega pokopališča zdravnik dr. Angelo Furlani. Pri tem mu je pomagal tudi dr. Delphin, ki je bil najboljši sodelavec pokojnika pri razširjanju fašizma po Vipavski dolini. Ugotovljeno je bilo, da je dobil pokojni smrtni strel v tilnik, poleg tega pa še številne šibke največje kalibra v hrbet, ki so ranile razne organe. Po obdukciji je bilo truplo prenešeno v sedež vipavske fašije, kjer so imeli milicijni soške legije častno stražo vse do pogreba.

Pogreb ubitega učitelja se je vršil včeraj ob 16. na državne stroške ter so se ga udeležili vsi odličnejši fašistični voditelji iz Julijske Benečije. Po odposlanstvih so bila zastopana tudi skoro vsa večja mesta in kraji. Krsto pokojnika, ovito v italijansko trikoloro, so nosili milicijni soške legije, ki je prisostvovala pogrebu v polni bojni opremi. Na grobu je govoril prefekt Dompieri, ki je poveljeval pokojnikovo delo za fašizem ter ga slavil kot žitev fašističnega pohoda po novoosvojenih pokrajinah.

Trst, 7. oktobra d. Večerni »Picol« poroča iz Gorice: Goriska policija intenzivno nadaljuje preiskavo o umoru učitelja Sottosantija v Vrhpolju. V zvezi s preiskavo je bilo aretiranih večje število sumljivih oseb, ki so jih včeraj in danes ves dan zasliševali. Med drugimi sta bila aretirana tudi šolska sluginja šole v Vrhpolju ter vrhpoljski župnik Papež, ki je znan slovanofil in zagrozen nasprotnik režima. Aretirali so ga zaradi tega, ker pri pogrebu Sottosantija ni pustil zvoniti, češ da je učitelj izvršil samomor.

Listi poročajo nadalje, da so v Vrhpolju opazili v nedeljo dva sumljiva tujca, ki sta po umoru brez sledu izginila. Da gre za terorističen akt slovenskih protifašistov, sklepajo tudi iz tega, ker je protifašistična organizacija že pred več tedni razglasila, da bo točno en mesec po justifikaciji v Bazovici izvršeno teroristično dejanje v Vipavski dolini.

Po pogrebu v Vrhpolju je v Ajdovščini skupina fašistov vdrla v pisarno slovenskega odvetnika dr. Karla Birse in jo popolnoma demolirala. Karabinjerji so končno razgnali demonstrante. Govori se tudi, da sta bili v noči po umoru na meji aretirani dve ženski, ki sta skušali skrivaj pobegniti preko meje.

Trst, 7. oktobra. Pozno zvečer so se v Trstu razširile govorice, da so napadali na učitelja Sottosantija, ki je bil v nedeljo zvečer ustreljen v Vrhpolju, že aretirani. Uradno ta vest še ni potrjena.

Politični pomen poroke kralja Borisa

Komentarji italijanskega tiska — Obkroževalna politika Italije

Rim, 7. okt. r. Italijanski listi obširno komentirajo zaroko princeze Giovanne z bolgarskim kraljem Borisom. »Messaggero« in »Stampa« dokazujeta, da gre za zakon iz ljubezni in da bo poroka velike politične važnosti za zблиžanje med Italijo in Bolgarijo. »Stampa« piše med drugim: Ne živimo več v dobi, ko je bila zakonska zveza med dvema dinastijama najvažnejši dogodek za razvoj medsebojnih odnosov. Toda italijansko-bolgarsko prijateljstvo temelji izključno na skupnih interesih. To je politična skupnost interesov, ki jo sedaj krona kraljevska ženitev. Bolgarija in Italija imata še dolgo skupno pot. Princeza Giovanna, ki zapušta »solčno Italijo«, da s svojim zakonskim delom deli dobro in zlo žilavega in marljivega bolgarskega naroda, je najboljša jamstvo za srečno bodočnost obeh narodov. Kralja Borisa in princezo Giovanno spremlja želja, da bi se njuno carstvo razširilo na vse Bolgare, ki naj se zedinijo in dokončajo veliko kulturno delo v korist pl. nega naru.

Pariz, 7. oktobra M. Socialistični list »Soir« se obširno bavi z ženitvijo kralja Borisa z italijansko princezo Giovanno in poudarja, da je hotela Italija potem, ko je dosegla protektorat nad Albanijo, ločiti Jugoslavijo od Male antante. Ko ji to ni uspelo, se je vrkla na Bolgarijo in skuša sedaj s pomočjo Bolgarije obkrožiti Jugoslavijo. Zveze med Italijo in Bolgarijo so znane že od prej. Z ženitvijo med italijansko in bolgarsko dinastijo naj se te zveze le še poglobijo. Končno naglašajo list, da ni več tajnost, da obstaja med Bolgarijo in Italijo tajni vojni pakt, ki spravlja Bolgarijo popolnoma v odvisnost Italije.

Kralj Boris potuje na Sardinijo

Kralj Boris potuje iz Trsta za jahto princezi Giovanni — Papež še

Sofija, 7. okt. r. »Poslednja Pošta« poroča, da se ni točno določen kraj poroke kralja Borisa z italijansko princezo Giovanno. Poroka bo v Rimu ali pa na enem bližnjih posestev italijanskega kralja. Po želji kralja Borisa bo izvršena v najžejem krogu. Svečana poroka se bo vršila pozneje v Sofiji. List nadalje zatrjuje, da ni več nobenih ovir za poroko zaradi verskih razlik obeh zaencev. Versko vprašanje je bilo rešeno že ob zadnjem bivanju kralja Borisa v Rimu. O tem se sedaj sploh ne bo več razpravljalo, ker v vatikanskih krogih ne žele, da bi se ta izjemna dispensa preveč publicirala.

Kralj Boris je nocoj odpotoval v Italijo, kjer bo najprej posetil italijansko kraljevsko dvojico in svojo zaročenko. Z njim bodo potovali samo člani najžejšega spremstva. Pozneje bodo odpotovali v Rim še knežinja Evdokija, knez Ciril ter službeni predstavniki države. Pri poroki bosta zastopala Bolgarijo ministrski predsednik Ljapčev in predsednik sobranja Najdanov, nadalje minister pravde Milanov. Kralj Boris potuje iz Sofije v Trst, kjer ga bo pričakovala jahta italijanskega kralja, s katero se bo nato odpeljal na otok Sardinijo, kjer biva sedaj princeza Giovanna. Od tam bosta zaročenca skupno odpotovala v Rim. Med potjo se bosta ustavila v raznih večjih krajih, da se predstavita narodu. V Rimu bosta od kralja in kraljice prejela roditeljski blagoslov. Po poroki bosta takoj odpotovala v spremstvu članov italijanskega kraljevskega doma in številnih go. tov iz vrst italijanske aristokracije v Sofijo. Uradni zastopniki Italije bodo potovali v Sofijo z aeroplani, spremljal pa jih bo oddelek 200 vojaških letal.

Pariz, 7. oktobra M. Tukajšnji listi pišejo, da papež še ni dal svojega pristanka za poroko kralja Borisa in italijanske princeze Giovanne. V vatikanskih krogih se upirajo določbi bolgarske ustave, da mora biti prvi sin vzgojen strogo v duhu pravoslavne cerkve. V diplomatskih krogih z zanimanjem pričakujejo, kako bo ta zadeva končno rešena, ter ne verujejo vestem, da je že urejena.

Berlin, 7. okt. Italijanski kralj je brezjavno obvestil predsednika nemške repub-

lik Hindenburga o zaroki svoje hčerke z bolgarskim kraljem. Hindenburg je brzojavno čestital italijanskemu in bolgarskemu kralju.

Povratek kralja Ferdinanda v Bolgarijo

Sofija, 7. okt. d. »Poslednja Pošta« poroča: Naša prva vest o skorajšnjem povratku kralja Ferdinanda se potrjuje. Kralj Ferdinand se bo vrnil na Bolgarsko še pred poroko kralja Borisa. V merodajnih krogih razpravljajo sedaj, kje naj se bivi kralj nastani. V nobenem primeru noče ostati v Sofiji. Najraje bi bil v Rilu ali Pirinu. V riskskem samostanu so že sedaj rezervirane zanj sobe. Verjetno je, da se bo zaradi tega najprej nastanil v tem samostanu za tako dolgo, da bodo zanj prirejani prostori drugod. Kaker se zatrjuje, se kralj Ferdinand ne bo bavil s politiko in z državnimi posli, marveč se bo popolnoma posvetil znanstvenim študijem.

Mussolini diktator tudi v sportu

Dunaj, 7. oktobra. Tekma za srednjeevropski pokal med praško »Sparto« in milanski »Ambrosiano«, ki bi se imela prihodno nedeljo odigrati v Pragi, je postala mednarodna politična zadeva. Zaradi nedavnih dogodkov in protitalijanskih demonstracij v Pragi si Italijani ne upajo nastopiti v češkoslovaški prestolnici, boječ se napada od strani publike. Zato nameravajo odstopiti od nadaljnega tekmovanja, kar je naravno zbudilo v sportnih krogih veliko presenečenje. Sedaj vodi srednjeevropski pokalni odbor na Dunaju pogajanja med Prago in Rimom. Dva dni že neprestano hito brzojavke na vse strani. Kakor se sedaj doznava, se bo o tej zadevi vršila celo seja italijanskega ministrskega sveta, tako da bo Mussolini odločil, ali naj Italijani nastopijo ali ne. To je vsekakor prvi primer v sportu, da se državna vlada bavi z nogometno tekmo.

Veliki jesenski manevri pri Ptuj

Kretanje obeh taborov tekom včerajšnjega dne — Pred odločilnim spopadom pri Ptuj

Ptuj, 7. oktobra. t. Današnja situacija na velikih jesenskih manevrih dravskih divizije je naslednja: Sovražni letišni odred je začel davi ob 6. prodirati od vasi Kokoriči proti Ptuj. Zaščitne čete južne vojske so zasedle postojanke okrog Sv. Tomaža in Male Nedelje. Zaradi premoči sovražnika pa so se morale te zaščitne čete ostopnjema umikati v smeri proti Ptuj in so do mraka prišle na levo obalo Drave, nato pa v mraku preko mostov na desno obalo. Tu so zaščitne čete južne vojske zavzele nove postojanke in sicer ob obeh ptujskih mostovih na desnem bregu proti Ormožu. Južna vojska je med tem izvršila koncentracijo okrog Studenic in je popoldne prispela s svojimi glavnimi oddelki do Ptujске gore ter tam zased-

la ugodne postojanke. Severna vojska, to je sovražni letišni odred, pa preganjal zaščitne čete južne vojske, in je prispe na levi breg Drave, kjer je v mraku zavzel svoje postojanke. V teku noči bosta najbrže razrušena (seveda samo navidezno) oba ptujska mostova. Prehod bo mogoč samo preko pontonskega mostu, ki ga bodo zgradili ptujski pontonirji. To se bo zgodilo najbrže še tekom nocojsnje noči. Jutri se bo potem razvila glavna borba.

Vreme je bilo danes izredno lepo. Posebno dopoldne je sijalo solnce. Divizionar general Sava Tripkovič je dopoldne z avtomobilom pohitel v Slovensko Gorice, kjer si je ogledal postojanke in operacije sovražnika.

Nova konferenca agrarnih držav

Po poročilu rumunskega lista se bo sestala prihodnji teden v Bukarešti konferenca, ki se je bo udeležilo deset agrarnih držav

Bukarešta, 6. okt. M. »Cuventul« poroča, da se bo 14. oktobra sestala v Bukarešti nova konferenca agrarnih držav, da razpravlja o nadaljnjem razvoju akcije za rešitev agrarne krize. List naglašja, da je dala povod za sklicanje te konference debata, ki se je vršila za časa zasedanja Društva narodov v Ženevi med zastopniki industrijskih in agrarnih držav. Tam se je pokazala potreba ponovnega sestanka agrarnih držav, da določijo smerice nadaljnje akcije.

Industrijske države so pokazale polno razumevanje za to akcijo. Glavni problem, o katerem se bo razpravljalo na tej konferenci, bo vprašanje carinske tarife. Dosedanje carinske tarife naj bi se zamenjale za novo unificirano tarifo in s specialnimi konvencijami, nanašajočimi se na posebne vr-

ste pridelkov agrarnih držav.

Sklicanje te konference je dokaz, da je popolnoma prodira teza, ki jo je postavil jugoslovanski minister trgovine G. Demetrovič, poudarjajoč od vsega početka, da se mora opustiti dosedanja praksa klavzule o največjih ugodnostih in nadomestiti z novimi carinskimi tarifami v zvezi z novimi trgovinskimi pogodbami, ki naj zagotavljajo recipročni odkup agrarnih pridelkov s strani industrijskih držav. Konference se bo udeležilo 10 evropskih agrarnih držav, med katerimi so tudi take, ki so zainteresirane na tem problemu s stališča svoje industrije.

»Cuventul« zaključuje svoje poročilo z besedami: »Vsekakor pomeni ta konferenca nov napredek na polju konsolidacije agrarne krize.«

Ministri v Južni Srbiji

Lepo zborovanje v Ohridu — Ministra Uzunović in Frankeš o položaju v državi

Ohrid, 7. oktobra p. Ministri Uzunović, dr. Frankeš in dr. Kumanudi, ki so se mudili včeraj v Tetovu, so danes jutraj krenili v Ohrid, kamor so dospeli okrog 9. dopoldne. Pred hotelom »Srbski kralje« jih je pričakovala velika množica domačega prebivalstva iz mesta in okolice. Dobrodošlico jim je izrekel ohridski župan Avramović. Takoj nato se je v nabito polni dvorani hotela vršila konferenca, na kateri so razpravljali o potrebah Ohrida in okolice. Zastopniki posameznih slojev in gospodarskih panog so poročali o svojih željah in potrebah. Zlasti so poudarjali potrebo zgraditve vodovoda in pospeševanja ribolova na Ohridskem jezeru.

Na iznešene želje je odgovoril minister Uzunović z daljšim govorom, v katerem je uvodoma očrtal politiko vlade in naglasil njeno glavno skrb za rešitev splošne gospodarske krize. Poudarjal je, da je vlada s svoje strani storila vse, kar je bilo mogoče. Rezultati njenega dela se že opa-

žajo. Potrebno je, da jo v tem prizadevanju podpirajo vsi sloji, zlasti pa gospodarski krogi, ker bo s složnim delom mogoče doseči mnogo več kakor pa drugače. Nihče danes več ne dvomi, da je bil 6. januar nujna potreba in treba je le obzlovati, da ni prišel že mnogo prej. Marsikako razočaranje bi bilo izostalo in marsikaj bi se dalo lažje popraviti kakor pa sedaj. Glavna deviza vlade je delo in zopet delo.

Minister dr. Frankeš je v svojem govoru poudarjal naravno bogastvo Južne Srbije in naglasil, da je pred vsem potrebna dobra gospodarska organizacija, da se ti zakladi dvignejo in izboljša blagostanje naroda. Po kratkem razgovoru so nato ministri burno pozdravljeni od vsega naroda, krenili v Bitolj, kamor so dospeli okrog popoldne. Popoldne se je vršila v Bitolju slična konferenca s predstavniki tamošnjega kraja.

Učni načrt za srednje šole

Minister prosvete je predpisal učni načrt za realne gimnazije, realke in klasične gimnazije

Beograd, 7. oktobra AA. Minister prosvete je na podlagi zakona o srednjih šolah predpisal učni načrt za realne gimnazije, realke in klasične gimnazije od prvega do osmega razreda. Po tem učnem načrtu bo odslej v srednjih šolah po trideset tedenskih ur v tehle predmetih:

v realkah: veronauk, srbsko-hrvatsko-hrvatsko-slovenski jezik, francoščina, nemščina, latinščina, zgodovina, zemljepis, prirodopis, fizika, kemija, matematika, higijena, temeljni filozofije, risanje, pisanje, telovadba in ročna dela;

v realkah: veronauk, srbsko-hrvatsko-slovenski jezik, nemščina, zgodovina, francoščina, zemljepis, prirodopis, fizika, kemija, matematika, opisna geometrija, higijena, umetnost, risanje, pisanje, petje, telovadba in ročna dela;

v klasičnih gimnazijah: veronauk, srbsko-hrvatsko-slovenski jezik, francoščina, latinščina, grščina, zgodovina, zemljepis, prirodopis, fizika, kemija, matematika, higijena, umetnost, osnove filozofije, risanje, petje, pisanje in telovadba.

V šolah s slovenskim učnim jezikom odpade pisanje, a namestu tega je od prvega do četrtega razreda dve uri na teden srbohrvaščina.

Zakon o zaščiti brinovega lesa za potrebe državne obrambe

Beograd, 7. oktobra AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za šume in rudnike v soglasju s predsednikom ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o zaščiti specialnega brinovega lesa za potrebe državne obrambe.

Velika nesreča v borskem rudniku

Beograd, 7. oktobra č. Te dni se je pripetila v borskem rudniku težka nesreča. Eksplozija je kotel, v katerem se s pomočjo komprimiranega zraka izločuje žveplo. Dva delavca sta bila ubita, dva pa tako težko ranjena, da se v bolnici borita s smrtjo. Uradna komisija, ki je preiskovala zadevo, doslej ni mogla ugotoviti vzroka nesreče.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Pri včerajšnjem žrebanju državne razredne loterije so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

250.500 Din je zadela srečka št. 54.004.

80.000 Din št. 57.958.

60.000 Din št. 88.556.

40.000 Din št. 48.530.

30.000 Din št. 59.767.

24.000 Din št. 23.628.

15.000 Din št. 51.381 in 86.074.

8.000 Din št. 1.986, 20.195, 30.220.

6.000 Din št. 6.017, 16.213, 41.697, 59.268, 14.584.

1.000 Din št. 7.782, 7.633, 10.381, 10.856, 13.027, 13.057, 16.180, 21.682,

26.467, 27.811, 28.761, 41.103, 43.287, 48.686, 51.446, 58.675, 60.639, 64.840, 65.615,

66.187, 68.795, 72.802, 72.938, 82.290, 84.151, 87.595, 87.002, 88.037, 90.540, 91.449,

91.855, 91.771, 95.507, 98.877.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Minister Preka v Ljubljani

Zagreb, 7. okt. n. Danes popoldne je prispel semkaj minister socialne politike dr. Nikola Preka. Posetil je zagrebškega župana, s katerim je imel daljšo konferenco glede preselitve zakladne bolnice. Z večernim vlakom je odpotoval v Ljubljano.

Ljubljana, 7. oktobra d. Nocoj je z zagrebškim brzovlakom prispel v Ljubljano minister za narodno zdravje in socialno politiko g. Nikola Preka, ki je v nedeljo prisostvoval otvoritvi slovenskega zdravniškega kongresa v Splitu.

Minister Demetrovič na razstavi tiska v Zagrebu

Zagreb, 7. oktobra n. Danes dopoldne je posetil razstavo tiska minister za trgovino g. Juraj Demetrovič, ki se muči v Zagrebu. Izrazil se je o razstavi z velikim priznanjem.

Iz državne službe

Beograd, 7. okt. AA. Z odlokom ministra prosvete sta postavljena: za suplenta srednje tehniške šole v Ljubljani v 9-I Ljubomir Jurković, suplent učiteljske v Ljubljani: za suplenta gimnazije v Kranju v 9-I Niko Kuret, diplomirani študent filozofije.

Beograd, 7. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan za viš. inspektorja v 4-a-I v oddelku za gozdarstvo Jovan Krnjevič, dosedaj čef oddelka v 4-I.

Iz carinske službe

Beograd, 7. okt. AA. S sklepom ministra za finance so postavljeni: za carinskega pripravnika v 5-II pri carinarnici v Mariboru Uzeif Alajbegović, dosedanj dnevničar v oddelku za carine, za carinika v 3-II pri carinarnici v Ljubljani Miodrag Vuković, začasn pripravnik carinarnice v Splitu, pri carinarnici v Ljubljani za pripravnika v 5-II Anton Stiglic, dnevničar carinarnice na Sušaku in za pripravnika v 5-II pri carinarnici v Mariboru Ant. Hauer, dnevničar carinarnice v Splitu.

Zadušnice v Pragi

za tržške ustreljence

Praga, 7. oktobra h. Listi poročajo: V nedeljo zvečer se je vršil v cerkvi Sv. Križa na Prikopih pravoslavni parastos za štiri v Bazovici justificirane Slovence. Parastosu so prisostvovali vsi člani tukajšnje Jadranske Straže, mnogo članov ČOS, Češkoslovaško-jugoslovenske lige, jugoslovenske kolonije in mnogobrojno občinstvo. Danes dopoldne se je vršila v župni cerkvi sv. Stefana katoliška zadušnica, pri kateri je imel zelo ganljiv nagovor župnik cerkve. Za časa obeh zadušnic je bila policija v pripravljenosti, da bi preprečila morebitne demonstracije.

Zagrebski proces

Zagreb, 7. okt. n. Pred okrožnim sodiščem se je danes nadaljeval senzacionalni proces proti bivšemu carinskemu blagajniku Vladimiru Vranicu in trgovcu Stjepanu Maričiću, ki sta obtožena poneverbe 5.129.000 Dn državnega denarja. Na današnji razpravi so bile zaslišane številne prič. vendar pa tudi njihove izpovedi niso razrešile uganke, kam je dal Vranic ta ogromni znesek. Vranic slej ko prej trdi, da je denar posodil trgovcu Maričiću, ki pa to prav tako odločno zanika, češ da hoče Vranic s tem izgovorom prikriti, kam je dal denar, da bi se mogel pozneje po prestani kazni žnjim okoristiti. Proces se bo jutri nadaljeval.

Ljubljanska opera

G. Šimenc v »Lohengrinu«

Kot drugo operno predstavo smo slišali sinoči že od lani pripravljenega Lohengrina. Naslovno partijo je pel to pot kot gost G. M. Šimenc, ki je s to vlogo že v Zagrebu dosegel zelo lepe uspehe. Tudi pri nas je bil včeraj osvežil in poživil predstavo, dasi se mi je zdel v I. dejanju, ki sem ga poslušal, nekoliko indispontan. Mnogoštevilna publika, ki je v prvi vrsti zaradi njega zasedla gledališče v velikem številu, mu je prirejala živahne ovacije in ga zvala mnogokrat pred zastor. Kralja Henrika Tiharja je pel g. Križaj, Elso ga. Juraničeva, o kateri smo govorili že, Ottrudo ga. Thierry-Kavčnikova, Telramunda g. Primožič in drugi, kot pri vseh dosedanjih predstavah. Pelo se je ponajveč v hrvaščini (gg. Križaj, Šimenc, Primožič in ga. Juraničeva), kar pa ni motilo. Tembolj pa je bilo nevshečno pogosto distoniranje moškega zbora, zlasti zbor pred prihodom Lohengrina je docela propadel, ravno tako se je intonačno silno gugal sekstet. Orkester v poglubenem sedanjem prostoru prihaja ugodnejši g. Polič.

Hmeljski trg

Zatec, 7. oktobra h. Povečan nakup na deželi, tendenca nekoliko živahnejša, cene neizpremenjene 350—550 Kš.

Vremenska poročila

Zagrebska vremenska napoved za sredo: Malo spremenljiva oblačnost, nestalno in toplejše. Situacija: Visoki pritisk je začel prodirati v centralni del kontinenta. Barometrične depresije, ki so poslabšale vreme na kontinentu, odhajajo proti vzhodu. Pritisk je porasel v sever. krajih za 0.1 do 0.6 v južnih krajih pa je ostal skoraj neizpremenjen. Gibal se je med 752 in 755 mm. Temperatura je v splošnem padla, posebno močno v ozadju, manj v Primorju. Gibala se je med 3 in 9, odnosno 10 in 16 v Primorju. Nebo je bilo zjutraj večinoma vedro, le ponekod so bili visoki oblaki.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Sprememba vremena, od časa do časa viharji zapadni vetrovi. Iajprej kratko motenje vremena.

Naši kraji in ljudje

Josip Zorc - Štembur na mrtvaškem odru

Novo mesto, 7. oktobra

Značilna dolenska osebnost Josip Zorc, vulgo Štembur, znan po vsej dravski banovini in izven nje, je večer ob 2. jutraj po trdovratni mučni bolezni v 70. letu starosti za vedno zasul. Pokojnik, ki se je držal vedno le reka, da le delo čeni človeka, se je do svoje smrti uveljavljal in udejstvoval v vseh panogah javnega življenja. Ni skoro nobenega društva ali korporacije, v kateri bi pokojnik ne delal ali pa zavzemal važno mesto. Županovalec je celo četrtoletje v eni največjih občin na bivšem Kranjskem, občini Šmihel-Stopiče, njen odbornik pa je bil celih 28 let. Do

Denjsko je zastopal kot deželni poslanec v bivšem deželnem zboru vojvodine Kranjske, kjer je pripadal skupini pokojnega dr. Kreka. Novomeškemu cestnemu odboru je načeloval dolgi 30 let ter napravil mnogo koristnega za naše ceste in javne prometne naprave. Gospodarski zadrugi za novomeški politični okraj je načeloval od početka njenega obstoja. Koliko je pokojnik napravil pri organizaciji te ustanove, vedo najbolje povedati zainteresirani krogi. Sokol ga je imel vpisanega kot svojega člana in prvega zastavonošo od ustanovitve do smrti. Pokojnik je bil tudi častni član topliške in šmihelsko-stopičke občine ter mnogih gasilskih društev. Red usmiljenih bratov v Kandiji pa mu je izkazal za velike in nemisljive zasluge, naklonjenost in dobrotljivost čast s tem, da ga je imenoval pred letom za svojega častnega člana ter mu na ta način izrekel skromno priznanje. Sicer pa je bil tudi na najvišjem mestu za svoja zasluge v javnem življenju odlikovan z redom sv. Save V. razreda. Pod dr. Janezom Bleiweisom je pokojnik kot mlad nadarjen fant absolvirал dveletno zdravniško šolo, ki mu je do prinesla v njegovi praksi novih zaslug za vso dolensko živinorejo in živinorejce, ki ga bodo zelo pogrešali. V tej svoji stroki se je uveljavljal do smrti večinoma brezplačno. Vsem, ki so ga v tem pogledu prišli prositi za svet in pomoč, je radevolje pomagal s svojimi bogatimi izkušnjami in če ni bilo drugače, tudi z materialnimi sredstvi. Da bi v celoti naštevati vse druge številne vrline in zasluge, ki si jih je pridobil v javnem življenju in delovanju, bi bilo odveč, ker njegovo stvarno delo dovolj označuje moža, kakršen je bil naš dobričina in znani humorist Štembur.

Pismo iz Zasavja

Litija, 7. oktobra.

Včeraj se je vršil v Litiji običajni Mihelev sejem: kramarski in živinski. Ljudi se je dosti zbralo, posebno s hribovskih vasi. Stara prislovica, da litijski sejem ne mine brez dežja, je pa bila potrjena tudi to pot. Močilo je že na vse zgodaj, močilo je nato vse predpolodne, ko pa se je bližala 12. ura, pa je pričel tak nali, da se je polno sejmščiše naglo razptelo na vse strani; sejmšči, ki imajo razprte šotore na Glavnem trgu, pa so švignili v gostilne. Opoldanski odmor je prav prišel gostilničarjem, da so razprodali svoje kotle »kurjega ajmohtaa«. V Litiji je namreč vsakokratna sejmška specialiteta obara. Navada, da si mora vsak sejmjar v Litiji privoščiti pošteno porcijo kuretnice, drži že od davna. Zadnji sejem je potekel kljub dežju še precej dobro, take kupčije, ki so se sklepale še pred leti, pa ni nikdar več: ljudem primanjkuje pač denarja. V našem okraju je bil les glavni vir dohodkov. Zdaj je pa na lesnih tržiščih splošna gospodarska kriza in ne pride v naše kraje nič kaj denarja. V okoliških vaseh in po hribih stokajo zaradi pomanjkanja zaslužka prav vsi.

V nedeljo je tožil piscu teh vrst mlad, krepak kmetiški fant iz savske okolice zaradi brezposelnosti. In je končal svojo tožbo nekako takole:

»Še to nadlogo imam, da sem mlad in zdrav!... Ko bi bil star in betežen, bi šel prosjčit od hiše do hiše. Tako pa ne morem prav nikamor. Če bi rekel komu, naj mi da kak dinar, da bom imel za cigarete, bi me nagnal!« Delat pojdi, saj si mlad in zdrav!... Saj bi šel rad in se ponujam na vse strani, pa kdo me bo rabil? Na njivah je pridelek že pod streho, včasih smo zaslužili z lesom, zdaj je v hostah mir... tak mir, kakor je v naših žepih!...

Pred nedavnim je gorelo v tukajšnji okolici. Pogorelec je bil zavarovan pri neki tuji zavarovalnici. Zdaj, ko je že skrajni čas, da bi mu zavarovalnica poplačala škodo, pa se brani, da bi povrnila pravo škodo. Ponuja veliko nižjo vsoto, kakor pa je bilo ocenjeno. Seveda se naš posestnik zdaj jezi: O, kako so imeli prav oni, ki so me svarili, naj se nikar ne zavarujem pri tuji, italijanski zavarovalnici. Tisti čas, ko sem se zavaroval, mi je napravila zelo ugodne pogoje, plačevala sem sicer visoko premijo, ker mi je dejal zastopnik zavarovalnice, da je vsa stavba veliko več vredna, kakor sem jo mislil zavarovati jaz sam. Zdaj, ko potrebujem denarne pomoči za nastalo škodo, pa ne dobim zavarovalnice, ki mi gre po pravici.

Navedeni primer naj bo v resno svarilo vsem našim posestnikom, naj zavarujejo svojo lastnino le pri domačih zavarovalnicah. Tuje so prijazne in naklonjene našemu kmetu le pri sklepanju zavarovanja, ko pa je treba plačati zavarovalnino, pa se branijo na vse pretege in ponujajo le malenkostno odškodnino.

Soloh pa naj bi vsaj dogodki zadnjih dni izrazili, da smo sami sebi nazbližili, in naj stopi staro geslo: »Svoji k svojim« — zdaj ponovno v veljavo.

Nenavaden gost v topliški okolici

Toplice, 7. oktobra.

Kopaliska sezona je mnila. Mesto kopaliskih gostov pa se je pojavilo v topliški okolici kosmatin medved. Ze pred dnevi so ga srečali delavci, ki so bili namenjeni v vinske gorice Ljuban. Istotako ga je srečal tudi neki posestnik iz Jurke vasi, ki ima svoj vinograd na Ljubnu. Šel je počasi premišljuje svoje vsakdanje skrbi po gozdu proti vinski gorici. Nena doma se pojavil pred njim gugajoč se kosmatin. V prvem trenutku se mož ni mogel zavedati, a ko pride k sebi, se hitro obrne in zbeži. Tudi neljubi gozdni samotar ni bil preveč vesel srečanja s človekom ter jo je istotako odkuril na drugo stran.

Dogodilo se je sicer že večkrat, zlasti v jeseni, da so v topliški gozdovih sledili medveda, a niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi ga kdaj srečali. Verjetno je, da se semintja priklati opasna zver iz bližnjih kočevskih gozdov, kjer so kosmatinci povsem navadna prikazen in jih celo rede v gotovih revirih Auersperga. V sedanjem primeru pa je videti, da se namerava medved tu kar udomačiti, ker ga sledi sem in tja. Gotovo dela razne izprehode po topliških gozdovih in išče primerne poivališča za bližnjo zimo. — Ker je sledov več, celo v neposredni bližini Toplice, domnevajo, da je več medvedov napravilo izlet v te kraje. Zadnje nedeljo so se na potili topliški lovci za sledom na lov, a uspeha ni bilo.

Tudi divji merjasi so se pritepli iz kočevske okolice v topliško občino in napravili že dokaj škodo na polju zlasti v Podturnu, vasi ob vzhodni kočevskih hribov. Ker so divji prašiči dokaj nevarnejši nego medved in ker napravijo zlasti po polju mnogo škodo, se jih vaščani zelo boje, zlasti če bi se tu razmnožili.

Tržiška nedelja

Tržič, 7. oktobra.

Zaradi žeganja pri Sv. Ani se je nabralo toliko ljudi, da je v obširnih prostorih župana Ankeleta zmanjkalo prostora za številne goste od blizu in daleč. Gostilna Ankele se vedno ponaša s kako novostjo. Letos hodijo že od poletja sem nedeljo za nedeljo, avtomobil za avtomobilom gledat Anketovo čudo, maledaga udomačenega kozoroga, spočetega iz dr. mače kože in kraljevskega kozoroga, ki ga je, kakor je našim čitateljem gotovo že znano, nabavila uprava veleposestva Borna, da osvži kri svojih kozorogov in kateremu so radi udomačenja dali v ogrado domačo kozo, ki se je z njim spela in vrgla dva lepa kozlička, ki nalikujeta očetu kakor kraljar krajcarju. In podjetni g. Ankele je kupil kozo s čisto mladima kozličema in sedaj ima čudo, kakoršnega nismo videli niti na ljubljanski lovski razstavi. Ljudje pa imajo čuda radi in tako ima Anketova gostilna vedno dosti obiskovalcev, ki ogledujejo lahkonogo živalico, kako uganja svoje sportne vragoli, je in vratolomne skoke na skalah okoli hiše ali po hlevu, kjer se sprejaha po ozkih pregrajah kakor gibčna veriverica. Res, kdor zna pa zna. Svetoansko žeganje slovi daleč po Gorenjski radi odličnih štrukljev, ki jih dobiš pri prijaznih ljudeh.

Tržič sam je imel kar dve sportni senzaciji. Dopoldne so napravili »Cirilovi bratje«

štetno tekmo s jeseniškim sportnim klubom »Borec« izpred hotela Pošte na Ljubeli in nazaj. Vsi so zmagali. Popoldne pa je igral tržiški sportni klub nogomet s Jeseničani. Nabralo se je na novem sportnem prostoru mnogo ljudi, ki so se postavili takorekč v dve fronti, prva je držala z domačimi, druga pa z Jeseničani.

Prav dobro je bil obiskani tudi Planinski dom na Kofcah, ki se veseli od meseca do meseca boljšega obiska in večje naklonjenosti turistov. Saj je ta dom tudi edina postojanka, ki ostane vse leto odprta, kamor dospe planinec tuji in največji zimi po lepi shojeni poti in kjer se more naspati v topli sobi in najest v najboljši planinski kuhinji gospe Kvedrove. Zidarski mojster Kveder je popravil vodovod, mizarski mojster Primožič je pa predelal eno veliko sobo v dve manjši z dvema posteljama in napravil še eno novo sobo na hodniku, da se tako odnorne pomanjkanju dve in tri posteljnih sob, katerih je sedaj dosti in lepo opremljenih. Kofce tudi v tem pozemnem času ne pogrešajo stalnih gostov.

Avto ga je povozil

Krško, 7. oktobra.

V nedeljo okrog pol 17. se je dogodila v Drnovem, v neposredni bližini gostilne Milar težka avtomobilska nesreča, katere žrtev je postal zaradi neprevidnosti 22letni Alojzij Račič, vulgo Kmetov, sin posestnika Janeza Račiča iz Drnovega št. 20.

Nesreča se je dogodila takole: Lojze Račič se je v družbi Franca Dornika zadrževal na cesti sredi vasi, ki ima razmeroma precej ozko cesto in je seveda razumljivo, da je treba biti pasantom, kakor tudi avtomobilistom izredno pazljiv in previden. Ker pa je v času trgatve, ko imajo domačini dovolj pijače doma, kaj grda razvada, da se mladi fantje opijani, moramo nesrečo pripisati tudi vinlenosti fantov. Ker sta ob prijatelja v takem stanju podala na cesto in si prižigala cigarete, se pač nista dosti zmenila za varnostne pozive šoferjeve hupe in je tako avto št. 89 z zmerno hitrostjo privozil dokaj blizu. Namesto, da bi se pravočasno umaknil, je Račič dvignil roko, hotel zaustaviti avtomobil. Ta opasna šala pa bi ga kmalu stala življenje, kajti v naslednjem trenutku se je Račič znašel

pred hladnilnikom, za katerega se je še oprijel, nato pa padel pod njega in prišel pod kolesa in vzmeli, ki so ga potolkli tako, da je poškodovan na glavi, ramah in kolienih. Izpod avtomobila so ga spravili na ta način, da so voz potegnili nazaj. Ranjenca je odvedel v domačo hišo Dornik, ki je nesrečič ušel s skokom na kraj ceste.

Naj bo ta nesreča v svarilo vsem, ki se v mladosti preernosti igrajo z življenjem!

Predrzi rabutarji

Ljubljana, 7. oktobra.

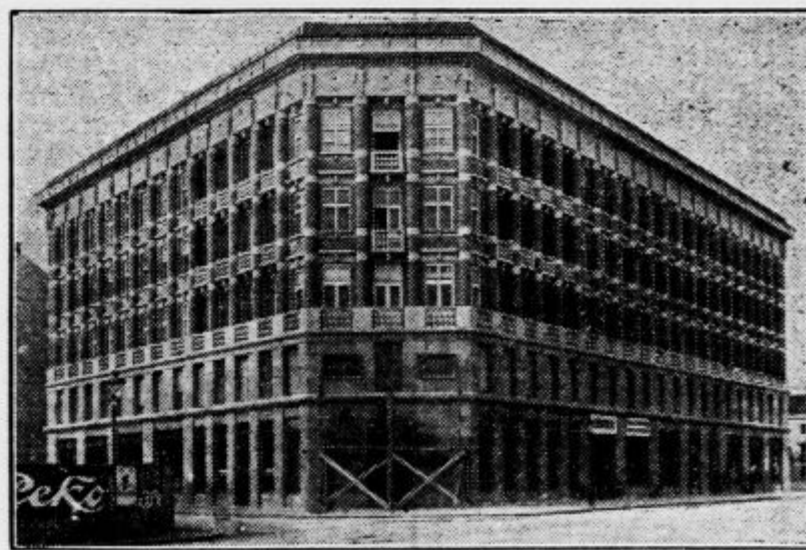
Rabutanje je grda razvada ljubljanskih paglavcev. Pred njimi ni varen noben sadni vrtni in nobena ograja jim ni previsoka. Ti paglavci oklestijo vse sadno drevje, če je sadje zrelo ali ne, lomijo veje in trgajo trto. Letos je policija že prišla več takšnih ovdob od drznih rabutarjih. Poročali smo nedavno, da so neznani zlikovci poškodovali ograjo usmiljenjskega vrta na Mirju in napravili tamošnjim redovnicam okoli 300 dinarjev škode.

Tudi nunski samostanski vrt letos ni bil varen pred rabutarji, višek predrznosti je pa gotovo dvakratni zaporedni obisk pri posestniku Francu Vidicu na Dunajski cesti št. 61. Mož ima za hišo ličen vrt, v katerem goji razno sadje, dobro pa mu tudi uspeva vinska trta. V času od 3. do 6. t. m. so neznani pobalini dvakrat vdrli v njegov vrt, otrsli jablane, zlasti so se pa spravili na vinsko trto. Napravili so mu za približno 400 Din škode.

Vidic je opazil v soboto, da je bil njegov vrt oropan sadja. Ker je slutil, da se bodo tatovi najbrže vrnili, jih je hotel ustrahovati in je na drevo z žebličkom pribil listek z napisom: »Tat grozda spoznan! Pričajte plačila na pristojnem mestu!« Toda rabutarje to ni motilo. V noči od sobote na nedeljo so se zopet spravili na vinsko trto, za nameček so pa na listek pripisali: »Vaš cenjeni opomin vzamemo z mirnim srcem na znanje. Danes je za leto 1930. zadnji poset s polno košaro. Na svidenje drugo leto! Škoda, da danes dežuje!«

To je pač višek nesramnosti in zaslužilo storilci, če jih policija izsledi, eksemplarno kazni. Krasti po tujih vrtovih ni nikako junaštvo. Tega mnenja je tudi naš kmet, ki smatra poljskega tatu za največjega podleža.

Blagoslovitev palače Vzajemne zavarovalnice

Ljubljana, 7. oktobra.

Danes dopoldne je Vzajemna zavarovalnica svečano otvorila in blagoslovila svojo novo impozantno palačo na ogli Miklošičeve in Masarykove ceste pri glavnem kolodvoru. Svečanosti je prisostvoval tudi si volasi nadškof dr. A. B. Jeglič. Ni se strasil naporne poti iz Gornjega grada, da prisostuje triumfu zavoda, katerega lepi razvoj je v veliki meri omogočil baš on s tem, da ga je ob njegovi ustanovitvi pred 30 leti materijalno fundiral z vsoto 100.000 zlatih kron, kar je predstavljalo za takratne razmere že zelo veliko premoženje. Dalje so prišli k svečanosti škof dr. Rožman z večjim številom višje duhovščine, v zastopstvu banke uprave načelnik dr. Marn, zastopniki drugih zavarovalnic in denarnih zavodov, številni predstavniki gospodarskega življenja, tiska itd.

Zbrane goste je pozdravil predsednik Vzajemne zavarovalnice g. kanonih Šiška, ki je bil pred 30 leti med ustanovitelj zavarovalnice in vso to dolgo dobo v njenem vodstvu. Očrtal je razvoj zavarovalnice in zgodovino nove palače. Po kakih načelih in vidikih je profesor Plečnik izdelal načrte za to pomnostno stavbo, je pojasnil gostom Plečnikov učenc, mladi arhitekt Tomažič, ki je vodil in nadziral gradbeno delo. V svojem govoru je navedel tudi zanimive podatke o delu samem. Škof dr. Rožman je govoril o ideji, na kateri je temeljila usta-

novitev Vzajemne zavarovalnice, in se s priznanjem spominjal onih še živih so-trudnikov, ki vsi 30 let delali za zavod, v prvi vrsti upokojenega sodnega svetnika Ivana Vencajca in zavarovalničnega ravnatelja Josipa Pehanija.

Nadškof dr. Jeglič je ob asistenci škofa dr. Rožmana, kanonikov in frančiškanskega župnika dr. Ranta opravil cerkvene obrede blagoslovitve, nakar so si gostje ogledali zanimivo in lepo palačo od podzemlja pa gori do staveb.

Nova Plečnikova zgradba je brez dvoma svojevrsten umotvor, ki je lahko v ponos Ljubljani. V pritličju so razni poslovni lokali, v mezzaninu in I. nadstropju uradni prostori zavarovalnice, v višjih nadstropjih pa dve do petstopenjske stanovanjske. V suterenu je kapelica, v kateri se bodo od poletnih nedeljah čitale maše za turiste, ki bodo odhajali iz Ljubljane z izletniškimi vlaki. Dalje so v podzemlju drvarnice, kurilnica za centralno kurjavo in velika dvorana, ki je bila prvotno določena za telodvornico. Vsi prostori so urejeni okusno, praktično in higienično. Zazidana površina znaša 1200 kvadratnih metrov, ulična fronta na Masarykovi in Miklošičevi cesti pa je dolga 90 m. Stavba je veljala 10 milijonov, gradili pa so jo tri leta. Vse stavbni material je domač in tudi vsa dela so opravili domači obrtniki.

Danes velika premiera ob 4., 8 in 10 uri zvečer

Oboževani pevec Broadwaya

A1 Jolson

nepozaben iz filma »Singing Fool« v svojem najnovejšem vefilmu vesela, pesmi, smeha in solz

Smej se in plakaj

Ganljiva povest dobrega očeta in ljubečega soproga, katerega je nesrečen slučaj pahnil v največjo tugo in bolest.

Sonny Boy« igra tudi v tem velikem vlogu pod imenom »Little Pale« Krasno! Nepozabno!

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 8.: Mladoletje. Premijera. B. Cetrek, 9.: Sen kresne noči. E. Petek, 10.: zaprto.

Sobota, 11.: Kraljična Haris. Premijera. D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 8.: Vesela vojna. Opereta. D. Cetrek, 9.: Knez Igor. C. Petek, 10.: zaprto.

Sobota, 11.: Dolarstva princesa. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Nedelja, 12.: Evgenij Onegin. Gostuje ga. Zlata Gjungenac. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sreda, 8.: zaprto. Cetrek, 9.: Sveti plamen. C. Premijera.

Leonid Andrejev: Mladoletje

(Noviteta v dramskem gledališču.) Dejanje se odigrava v Moskvi, v poslednjih letih devetnajstega stoletja. — Fin de siècle. — Čas, ki nam je znan iz naše literarne zgodovine. Takrat je pisal Canker Dunajske sonete, Zupančič Časopis opojnosti in je Kraigher snoval Skoljko. Bila je doba bohemstva, doba neizprosne boja za resnico in zoper laž filistejske družbe, Duh

je bil razdvojen, nevera mu je bila družica. Idealist je rajši poginjal v blatu ob cesti, kakor da bi se uklonil takozvanim idealom družbe, ki se mu je zdela lažnjiva do gnusoba. Poet je obrnil meščanstvu hrbet in iskal snovi med tistimi, ki so mu bili najbližji v trpljenju in hrepenenju. Meščanska romantika se je umaknila realizmu.

Vsebinska Mladoletja je priprista študentovska zgodba brez posebnih zapletljivosti. I. Student Gluhovec ljubi osemnajsetletno Olgo Nikolajevno. Na nekem izletu, ko leže na gori nad Moskvjo, si izpovesta, kako se ljubita. Toda Olga Nikolajevna postane nedavno zaničljiva in žalostna, zбој se te lepe, čiste ljubezni. II. Gluhovec izve par dni nato na promenadi, kjer posluša vojaško godbo, kako je z njo. Mat, Evdokia Ivanovna jo je že v zgodnji mladosti predala, da bi lažje živeli. Od borne pokojne ni šlo, zato je morala postati hči prilicnega skopega trgovca, ki pa jo je pred mesecem zapustil. Mati se trudi, da bi ji našla novega ljubimca. Olga Ivanovna ljubi Gluhoveca, a se boji matere. Le-ta jo prisili, da gre z oficijem, nakar se Gluhovec napije. III. Olga Nikolajevna nadaljuje svoje življenje, toda Gluhovecva ljubi še vedno. Zdaj stanujejo v istem hotelu; študent je točno, kako živi dekle. Pomagati ji ne more, ker je reven kot cerkvena miš. Ljubi jo, v tesnem objemu si z vročimi besedami tolažita duše, toda tisti hip potkna na vrata mati, ki je pripeljala novega odjemalca. Gluhovec pobegne. Par dni nato zopet nov prizor. IV. Mati pripelje s seboj dobrodušnega oficirja, prišedšega na dopust v Mo-

skvo. Olga jima je spotoma pobegnila. Nekoliko natreskani oficir izve, da prebivajo v istem hotelu študenti. Davna želja, da bi popaval s študenti, se mu izpolni. Gluhovec in njegov tovariš Onufrij sta povabljeni v gosti. Gluhovec krepko pije in se opijani. Medtem se vrne Olga. V pijanosti nastane preprič, ker Gluhovec žali dekleta in oficirja. Po burnih prizorih se preprič polože, Gluhovec prosi oprostjenja, oficir in Onufrij pojata: »Dnevi življenja beže ko valovi...« Olga in Gluhovec pa jočeta od bolesti.

Cehov, deloma Andrejev in Gorkij so ustvarili rusko realistično dramo, ob kateri so rastle Hudočestveniki, dokler ji niso izoblikovali lastnega stila.

Ruska realistična drama ni prizorišče velikih, mogočnih konfliktov, v njej ne izvirajo usode predestinirane osebnosti. Ljudje se družijo včasih kar slučajno, tiste drame se odigravajo v srehi. Življenje je nad njimi, nihče ni poklican, da bi presenjaval svet, človek prisluškuje le utripom življenja. Vsi enako, vsak doživlja svojo dramo. Dogajanje v realistični drami ni zaključeno, le epizoda je končana. Kajti v življenju ni konca, ne začetka. Študenti v Mladoletju pojo: »Dnevi življenja teko ko valovi...« Le epizoda, le val med valovi je vsebina drame. —ak.

Prva operetna premiera v Mariboru

(A. Szirmai »Aleksandra«)

Libreto, poln duhovitih zamisli, zanimljivih domislekov, prikazuje v dobrohotni oddaljenosti odsev vojne revolucije. Spisal ga je Franjo Martos. Velika natuška

Rusija je prispevala glavno osebo, veliko knjeginjo Aleksandro, ki — demokratično inficirana — najde v korvetnem kapetanu pravo uteho za razboljeno srce: vse v dvigajočem ritmu šimija, čarlestona in sanjavega tanga.

V tem delu se nam je zelo efektno predstavil naš novi režiser in tenor Djuka Truhovič. Opereta je pokazala odnjen i lepi blesk izglajene oblike. Za naše otežkočene razmere in naš budget zelo bogato izoblikovano in opremljeno delo si je prisvojilo izredno toplo priznanje parterja in galerije. Truhovičeva figura poveljnika vojne ladje Cesarja Kristofa je bila efektna slika častnika, z lepim, rezkim, operetno učinkovitim glasom in odlično izmerjeno gesto.

Velika knjeginja naše primadone Pavle Udovičeve je s svojim ljubkim, milim, a vendar prodirajočim sopranom izpela sladko zamaknjeno svojega parta ter temperamentno uveljavila neodoljivo moč in pravico logike srca v tej zabavni eskotiki, v kateri je od Kitaja do Montanije le en sanjavi korak, od giria do kraljice le en čarljivi pogled. Ta očarljivi pogled je bil večerjeten pri naši ljubki subretti ljubantki Elzi Barčičevi, ki si je s svojim sočnonežnim barhom ustvarila možnost uspešnega napredka in uspeha. Se malce plahi sopran se bo izčistil in razvil. V vlogi grofice Krasovjanske smo občudovali njeno, za prvenko neobičajno izglajeno odsko tehniko in popolno obvladane situacije.

Kabinetna figura je bil kratki Montanje Ferdinand XXII. Stjepana Ivelje. Z velikim razumevanjem je Ivelja upodobil operetnega vladarja, ki je omagal od omamljivih vladarskih dolžnosti, katere gredo izveku v srce in kolena. Njegov glas je pri-

dobil na blesku in tehtnosti, njegova kretanja že očituje orsko rutino. Ta ugovoritev nas lahko samo veseli. Vladimir Skrbinek je igral zopet z njemu lastno humoristno in v dovršenem stilu princa Karla Marijo. Ob boku mu stoji Pavle Kovčič kot nadvse originalen, videzno junak grof Suvarov. Smeha za cel mehurjalen omenjamo še poslanika grofa Sigmaringe na Pavla Rasbergerja in pribočnika Spotsnškega (Danila Gorinskega). Maks Furian je močno učinkujoče prikazal pretečo pošast ruske revolucije v podobi nadporočnika Ivanova. Dvorni maršal (Franjo Tovornik) je bil ves v slogu in okvirju dvorjanskega okolja in aristokratsko diskretne geste. Tovorni često postavljala na oder prav zanimive figure. V manjših vlogah omenimo še v tem ambijentu menda preernega ministra, ki ga je igral Fran Blaž; le-ta je podal tudi vlogo lakajja. Dalje: poslaniškega tajnika (Rade Nakrst), stenotipisko (Slava Gorinskova) in častnika (Ivan Camer). Vojake, Kitajce, častnike, dvorjanike in dvorjanice je prav dobro statiralo ostalo obojke, vse v lepi opremi in domala dobri obliki.

Ognjevitto muziko je nastudiral naš kapelnik Lojze Herzog z izredno natančnostjo, finim posluhom za polifono gesto in oživljen ritem te sijajne instrumentacije. Priznati mi moramo, da se izvedbi ne pozna ogromen trud, ki ga je bil posvetil tej vzprizoritvi. Plesne točke, dvorska umerjenost Truhoviča in Udovičeve, groteskna nota Srbinskega, Barčičeve in Pavla Kovčiča so v stvar prinesle mnogo divnega zaleta in temperamenta. Premijerska publika je sprejela to noviteto z navdušenim priznanjem.

A.-C.

Domače vesti

* **Dr. Pirkmajer v avdijenci.** Iz Beograda nam poročajo, da je bil v ponedeljek sprejet v Niški banji od Nj. Vel. kralja v avdijenci vršilec dolžnosti bana Dravske banovine g. dr. Otmar Pirkmajer, ki ga je sprejel tudi predsednik vlade g. general Peter Živković.

* **Duhovniška vest.** Rojak g. Josip Poljak se je tni iz Newyorka vrnil v Tržič ter nastopi v početku prihodnjega meseca službo kurata v umobolnici.

* **Himen.** Včeraj sta se poročila v frančiškanski cerkvi v Ljubljani gđ. Danica Metlikova in gosp. Slavko Repe, trgovec na Fledu. Za priči sta bila gosp. Ivan Bitenc, posestnik in gosp. dr. Fran Ramovš, univerzitetni profesor. Obilo sreče!

* **Velik film o sokolskih svečanostih v Beogradu** je dovršen in je izvrstno uspel. Izdelanih je bilo sedem kopij in sicer dve za Ameriko, ena za Češkoslovaško in Poljsko, tri pa za našo državo. Film se bo v Jugoslaviji predvajal najprej v Beogradu, potem v Zagrebu, Ljubljani in Skopju.

* **Smrt velike dobrotne dijakov.** V Beogradu je te dni umrla Hrizanta Puriceva, vnukinja Kara Markovića, zeta vojvode Karadjordjevića. Bila je velika dobrotnica dijakov. Nj. Vel. kralj je po maršalatu dvora izdal naredbo, da se smrtni ostanke pokojne Puriceve pokopljejo na kraljevske stroške, kar se je 4. t. m. izvršilo.

* **Zagrebski železničarji na Avall.** Uradniki zagrebske direkcije državnih železnic, ki so se na svoji ekskurziji mudili v Beogradu, so posetili tudi Avalo, kjer so na grobu Neznanege junaka položili lovorjev venec.

* **Izenačenje koledarja in narodno zedinjenje.** Beograjski tehnik »Narodno blagostanje« naglašja v kratkem članku potrebo izenačenja koledarja s stališča narodnega zedinjenja ter pravi: »Čustvo narodnega zedinjenja se ne more v popolnosti afirmirati, dokler različnost koledarja vidno deli državljane v delu in počitku. Izenačenje koledarja je kategorični imperativ narodnega zedinjenja.

* **Izročitev zastave vojni ladji »Hvar«.** V nedeljo dopoldne je mesto Hvar na otoku Istega imena na slavnosten način izročilo zastavo maticni ladji »Hvar«. Vse mesto je bilo v zastavi in zelenju. Iz Splita so prišli na slavnost udeleženci III. vseslovenskega kongresa zdravnikov. Nova svilen, s zlatom izvezena zastava je bila blagoslovljena od katoliškega in pravoslavnega svečenika v navzočnosti hvarskega škofa. Oba svečenika sta zastavo poljubila. Po izročitvi zastave je kraljevi delegat dr. Novak imel patriotičen govor ter naglašal, da je prebivalstvo Hvara vedno pripravljeno braniti naše morje pred vsakim sovražnikom. Komandant »Hvara«, kapetan Kršnjavi, se je z iskrenimi besedami zahvalil darovalcem zastave ter izjavil, da se bo mornarica pod to zastavo hrabro borila za kralja in domovino. Nato je mornar dvignil zastavo na jabol, godba pa je intonirala narodno himno.

* **Kongres Jugoslovenske ženske zveze** bo letos v Zagrebu od 12. do 15. t. m. Minister prosvete je dovolil dopust vsem učiteljicam in profesoricam za čas od 10. do 16. t. m., minister trgovine in industrije za čas od 12. do 15. t. m., oba brez vštete potovanja, minister za socialno politiko in narodno zdravje za čas od 10. do 17. t. m. Minister prometa je dovolil popust za četrtinsko ceno; popust velja od 8. do 20. t. m. Udeležence kupijo na podlagi legitimacije JZS polovično karto, ki velja tudi za povratek.

* **Anketa o državnih grafičnih podjetjih.** Poročajo nam: Centralna tajništvo Delavskega zbora je sklicalo minilo nedeljo v Beogradu anketo, ki naj razpravlja o položaju delavstva v državnih grafičnih zavodih in o vprašanju državnih grafičnih zavodov sploh. Anketo je otvoril zastopnik centralnega tajništva Delavskega zbora g. Luka Pavičević. Na anketi so sodelovali zastopniki grafičnega delavstva iz vseh krajev države, dalje zastopnik Trgovske in obrtne zbornice v Sarajevu g. Kajon, ki je istočasno zastopal grafične delodajalce, organizirane v Udruženju saveza grafičnih podjetij Jugoslavije, zastopnik Društva tiskarjev za Slovenijo g. Maks Hrovatin, zastopnik Delavske zbornice v Ljubljani g. Filip Uratnik, zastopniki zagrebške in beograjske Delavske zbornice in predstavniki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter ministrstva za vojno in mornarico. Na anketi je referiral zastopnik centralne delavske grafične organizacije g. Jošt, nakar so govorili:

Prj zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na teče kozarec »Franz-Josefove« grenčice. Po izkušnji nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz-Josefova« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
3. oktobra 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Ljubljana: 7, 755.6, 7, 92, mirno, megla 10, dež, 6.9; Maribor: 7, 754.3, 4, 90, mirno, 8, dež, 5.7; Zagreb: 7, 754.8, 8, 90, SE2, 8, dež, 4.0; Beograd: 7, 755.7, 7, 90, SE2, megla 10, dež, 10.0; Split: 7, 753.1, 16, 75, ENE2, 3, —; Rab: 7, 752.4, 16, 80, NW2, 3, dež, 1.0; Vis: 7, 753.2, 15, 85, NW6, 9, —.

Najvišja temperatura v Ljubljani 14.8. Najnižja temperatura v Ljubljani 6. v Mariboru 1. v Zagrebu 7. v Beogradu 6. Solnce vzhaja ob 6.6, zahaja ob 17.29. Luna vzhaja ob 17.42, zahaja ob 6.39.

rili g. Kajon za grafične delodajalce, g. Kosom za grafično delavstvo Dravske banovine, g. M. Hrovatin za Društvo tiskarjev v Ljubljani in zastopniki beograjske Delavske zbornice. Nato je anketa poverila gg. Joštu, Kosmu, Kajonu in Hrovatinu sestavo resolucije, ki naj obsega zahteve in želje ankete. S tem je bila anketa v nedeljo zaključena in napovedano nadaljevanje za ponedeljek popoldne. V ponedeljek se je anketa nadaljevala in soglasno sprejela resolucijo, ki zahteva, naj se število državnih grafičnih podjetij omeji na najmanjše in naj ta podjetja ne vrše konkurenčnega boja s privatnimi grafičnimi podjetji. Spomenica bo predložena po posebnih deputacijah v poštev prihajajočim ministrstvom.

* **Razpis mesta računovodje.** Banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje mesto računovodje - blagajnika II. kategorije pri banovinski mlekarški šoli v Skofji Loki. Za mesto računovodje - ekonomista se zahteva dovršena srednja šola in praksa v računsko - blagajniški stroki. Prednost imajo oni, ki so opravili strokovni izpit iz računsko - blagajniške službe. Prošnje, pravilno kolkovane in opremljene z dokazili v smislu čl. 12. zakona o civilnih uradnikih, je vložiti pri kr. banski upravi najkasneje do 20. t. m.

KINO IDEAL

John Gilbert

v najnovejšem filmu

Žene
Erwina Reinerja
(Vražja maska)

Danes premiera ob 4., pol 8. in 9.!

* **Kolonizacija v Metohiji in na Kosovu.** V Metohiji in na Kosovu se vrše zadnje tehnične priprave za kolonizacijo, ki se prične prihodnje leto. V Metohiji bo naseljenih do 4000 rodbin, večinoma iz Črne gore, na Kosovu pa bodo naseljeni kolonisti iz Primorske, Savske in Dunavske banovine. Posebna pozornost se bo posvetila koloniziranju optantov iz Madžarske in kmetovalcem iz Like. Kolonizacija se ne bo pričela dokler ne bodo dovršene vse priprave; šele potem se bo razglasilo, da se kolonizacija prične. V to svrhu so naročene premakljive hiše iz Nemčije, kakor tudi potrebna kmetijska orodja. Okoli Ohrida in Dojrana se je koloniziranje že pričelo.

* **Trgatev v semiški okolici.** Iz Semiča nam pišejo: Dne 1. t. m. se je pričela splošna trgatev v semiški okolici. Grozdje je prav lepo dozorelo in bo dobra kvaliteta. Potrebni so samo še kupci. Žal, teh ni, ker obstoja napačno naziranje, da semiško vino ni prvovrstno. To pa ni res, ker je znano, da po našem vinu ne čutiš glavobola, pač pa imaš po njem dober tek. Vabimo gostilničarje, naj pridejo po dobro kapljico, s katero ne bodo samo zvišali vinskega konzuma, ampak bodo tudi v kuhinji kuharice prišle na svoj račun.

ZNATNO ZNIZANE CENE

Sreča in veselje

vse družine zavisli od zdravja soproge in matere. Vsaka žena bo lažje obvladala hišne brige in bo lahko zadovoljila svojim dolžnostim, če bo redno jemala

OVOMALTINE

ki predstavlja moč in zdravje.

Velika škatla Din 56, srednja škatla Din 32, mala škatla Din 16. 156

* **Jesenske igre narave.** »Tule sem vam prinesel vzorec,« je dejal fantič, ki nam je prinesel v uredništvo škatlo jagod. Nabral jih je Joško Marentič v Gradcu v Beli Krajini. Šopek jagod nam je poslala nadalje gđ. Krista Berdajsova iz Ljubljane, ki jih je nabrala pri nabiranju gob na prijaznih Bokavcih. Da je letos res jagodna jesen, nam potrjuje še šopek jagod, ki jih je nabral dijak Karel Potrat iz Kranja na poti z Brda v Kranj. Iz Ljutomerja pa smo prejeli vzorec jesenskega metuljčka, kakor je dejal v pismu pošiljatelj-fotograf g. Alto Huber. Poslal nam je namreč prav lepega citrončnika, ki smo mu takoj dali v škatlo cvetje jablane, ki ga nam je izročil dijak meščanske šole Ivan Oven iz Dravlj.

* **Štiri do šest opekarjev za poljsko peč in enega podokrnika,** verziranega v vseh panogah kmetijstva takoj sprejme v službo Informativni urad, Pasturejeva (Miloša Pocerca) ulica 23a Beograd. Prednost imajo pošteni zavedni Primorci, ki imajo nekaj gotovine in namen, se stalno naseliti. Ta naselbina se nahaja ob Vardjarju na progi Solun-Beograd. Prijave s točnimi podatki je poslati na gori navedeni naslov.

* **Pred beograjskim sodiščem se je vršila obravnava proti Ivanu Severju iz Slovenije,** lastniku trgovske firme v Beogradu. Bil je obtožen, da je od svojih namestencev jemal kavičje s sleparskim namenom. Obsojen je bil na pet let težke ječe in na tri leta izgube časti.

* **Prepoved zabajanja v krčme.** V smislu uredbo o izvrševanju očevalnih odredb je s sodbo okr. sodišča v Mariboru prepovedano Feliks Bohl ml., rojenemu 24. januarja 1914 pri Sv. Petru (srez Maribor) levibreg, Dravska banovina) stanujočemu istotam, viničarskemu sinu, zabajati v krčme za dobo dveh let, to je od 5. septembra le-

Najbolj pošteno 281
Vas postreže z zimskimi oblačili

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

tos do 5. septembra 1932. Po zakonu se kaznuje vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved, pa vendarle postreže taki osebi z opojilom.

* **Oče ustrelil sina v trebuh.** V Korenčku občina Velika Loka, se je v nedeljo odigrala grozna rodbinska tragedija. Posestnik France Omahen, ki se že dalje časa ni razumel s svojim 17 letnim sinom, je v nedeljo med prepriom ustrelil z lovsko puško sina v trebuh. Hudo poškodovanega Franceta so prepeljali z zasebnim avtomobilom v ljubljansko bolnico. Kakor nam poročajo, je njegovo stanje brezupno.

* **Izpremenljivo vreme zadnjih dni** in z njim zvezani pogost prehladi nas vztrajno opominjajo na jesenske in zimske dni, ki se hitro približujejo. Vsak človek bo zmanjšal svoje potrebe do skrajnih mej, da se bo lahko opremil za mraz s toplo obleko in primerno zalogo kuriva. Vendar topla obleka in toplo stanovanje še nista vse, kar je potrebno za zdravje. Vlažen jesenski zrak je znan vsakomur kot najopasnější gojitelj vsakršnih bolezni. Enkratno vdihanje pogostokrat zadostuje, da se omogoči povzročitelju bolezni vhod v ustno odprtino in grlo, ki predstavlja odprta vrata za večino bolezni. Od nas je odvisno, da se odločno postavimo v bran za naše zdravje. Ena pastila Anacot, polagoma raztopljena v ustih, ne razkuzi samo ustne odprtine, nego tudi skritejše dele grla, ki so sicer nepristopni za različne več ali manj učinkujoče tekočine za grgranje. Ako tudi upoštevamo izvrstni okus pastil Anacot, se ne smemo čuditi, da so te danes najpopularnejše obrambno sredstvo širokih slojev proti hripi, influenci, difteriji i. t. d. Računajmo s to okolnostjo, daje proizvajalec dr. Wander v promet nov omoč pastil Anacot. Dosedanje lahko zlomljive evke so namreč izmenjane s praktičnejšimi in okusnejšimi cevkami iz aluminija. Pozdravljamo to novost s prepričanjem, da bodo odslej stalno nosile s seboj to neobhodno potrebno razkuževalno sredstvo tudi one osebe, ki so se doslej vedno bale, da se jim ne bi steklena cevka zlomila v žepu ali ročni torbici.

* **Tvorilnica čokolade »Sana«** v Hočah pri Mariboru sporoča svojim cenjenim odjemalcem, da je z današnjim dnem likvidirala svoje nadrobne prodajalne čokolade in bonbonov v Ljubljani in Mariboru. Pri tej priliki se zahvaljuje dosedanjim naklonjenosti spoštovanega občinstva ter sporoča, da bodo v bodoče vsi njeni proizvodi na razpolago v skoro vseh trgovinah Ljubljane, Maribora in ostalega teritorija države. S prošnjo, da ohranijo ljubitelji »Sane« svoje zaupanje tudi nadalje njenim izdelkom, jih zagotavlja, da bo skušala to zaupanje obdržati in razširiti s pomočjo prvovrstne kvalitete, umerjenih cen in solidne postrežbe.

* **Zimski vojni red »Ekspres«** je izšel! * **Podpirajmo Ciril - Metodovo društvo,** ker je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji!

* **Obleke in klubke kemično čistil,** barva in plisira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— **Ruski pianist in komponist Aleksander Čerepnin nastopi prvič v Ljubljani** v petek 10. t. m. na komornem koncertu, ki bo ob 20. v dvorani Filharmonične družbe.

ZIMSKÉ OBLEKE

raglane, suknje, trenchcoate in usnjate suknjiče kupite najceneje pri konfekcijski industriji

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Dunajska 7 326

Pri nakupu aparata vprašajte za nasvet v drogerijah

KANC

LJUBLJANA — MARIBOR svetovne znanke stalno na zalogi: G. Zeiss, Ikon, Voigtlander

Zahtevajte naš cenik! 255

Pletenine

najceneje in najsolidneje kupite v modni trgovini 330

F. M. Rozman, Židovska ul. 7

Kupujte samo
PENKALA BATERIJE
ker goré najdalje! 300

Kakšna bo letošnja zima?

Razne okolnosti, opazovane v prirodi, dajejo povod, da se za letošnji zimo dajejo prognoze, da bo ta zelo huda in da bo premena temperature nastopila iznenada. Radi tega obstoja nevarnost širjenja raznih bolezni prehlada, ter je vsakemu človeku na umu v prvi vrsti to, kako si bo obvaroval zdravje.

Izvrstno zdravilo so Tegal-tablete, ki — vzete pravočasno, ko čutimo, da se bliža prehlad — rešijo človeka nevarnega obolenja prehlada, hripe itd. Tegal-tablete učinkujejo naglo in sigurno proti boleznim revmatizma, ishiasa in protina. Dobivajo se v vseh lekarnah.

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri!
PREMIJERA!
PRVIČ V LJUBLJANI!

POVRATEK SRCA

Prekrasna drama iz življenja človeka, ki je izgubil vero in ljubezen v strašnem vojnem viharju!

V glavnih vlogah: Hans Stüwe, Agnes Esterhazy, Kurt Gerron in Angelo Ferrari.

Pretrsljivo! — Nepozabno!

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 2730

Spremljal bo znamenitega nemškega čelista Pavla Grümmerja, v dveh točkah pa bo nastopil kot komponist, odnosno komponist in pianist in sicer bo izvajal skupno s čelistom Pavlom Grümmerjem svojo sonato za čelo in klavir, kot pianist pa nam bo zaigral tri lastne transkripcije ruskih narodnih pesmi, med drugimi tudi transkripcijo na splošno znano pesem »Volga«. Aleksander Čerepnin se je rodil v Petrogradu leta 1879, kot sin skladatelja Nikolaja Čerepnina. V zgodnji mladosti je začel koncertirati kot pianist, bavil se je pa tudi s kompozicijo in velja danes v Parizu kot eden najmodernejših mlajših ruskih komponistov. Pred prodaja vstopnic za ta koncert je v Maticni knjižarni po običajnih koncertnih cenah.

u— **Iz gledališča.** Drevi se ponovi prvič Straussova opereta »Vesela vojna«, Lepa, melodijozna glasba ter živa vsebina sta dosegli z izvajalci prav dostojen uspeh. Za abonma D. — V četrtek bo prva repriza Borodinove opere »Knez Igor«. — Opozorjamo cenjene obiskovalce na pravočasen prihod. Opera se prične točno ob 20. ter je vstop med izvajanjem zabranjen. Ob koncu tega tedna nastopi v operi priljubljena ga. Zlata Gjurgienac - Gavellova. — Tretja dramska premijera letošnje sezone bo drevi. Vprizori se Andrejevega drama »Mladotletje«. V posameznih dejanjih se pojo originalne ruske popevke. Premijera za red B. — »Kraljična Haris« je drugo Leskovčovo delo, ki pride na deske ljubljanske drame. Premijera dela pokojnega pisatelja Leskovca bo v soboto 11. t. m. v režiji g. Franca Lipaha.

u— **»Železna maska«, nadaljevanje »Treh mušketirjev«** v kinu Ideal. Ogromnega zanimanja je bil deležen prvi film ZKD »Trie mušketirji«. ZKD nadaljuje s pričetnim pravcem in prinaša kot drugi svoj film velik film »Železna maska«, istotako z Douglasom Fairbankom v glavni vlogi. Film »Železna maska« je nadaljevanje »Treh mušketirjev«. Opozorjamo že danes cenjeno občinstvo na ta spored.

Damsko perilo
Namizne prte
in prtice
Kuhinjske brisače
Športne čepice
in pasove
Dečje predpasnike

Prodajam radi opustitve!

Priporočam dalje moje bogato zalogo **modne in pletene robe**

Opreme za novorojenčke — Posteljnine ter hotelske opreme.

Lastna izdelovalnica vsakovrstnega perila za dame, gospode in otroke. — Solidna postrežba, hitra izvršba ter najnižje cene.

C. J. Hamann
Ljubljana
Mestni trg 8

La couronne

u— **Proti beračenju v Ljubljani.** Akcija proti beračenju zelo uspeva. Do sedaj se prijavilo že veliko število hišnih posestnikov, trgovcev in posameznih strank, ki so podpisali izjave za mesečne prispevke. Prihodnji teden bodo prejeli tablice vsi, ki so podpisali izjave. Kdor izjave še ni podpisal, naj to stori čimprej, da se dostavljanje olajša. Hišni posestniki, ki imajo več strank, bodo prejeli še posebne priglasne pole, katere naj dostavijo vsem strankam v podpis. Prijave sprejema socialno politični urad mestnega magistrata. Tablice pa se dobe pri mestnem knjigovodstvu po Din 10. Najmanjši mesečni prispevek je Din 10, toda med podpisniki jih je mnogo, ki znanje ceniti važnost akcije proti beračenju in prispevajo tudi po 20, 50 in celo nad 100 Din mesečno. Nadlegovanje po beračih bo s to akcijo kmalu prenehalo, res potrebni berači pa bodo preskrbljeni z vsem.

u— **Prirodoslovna sekcija Muzejskega društva za Slovenijo v Ljubljani** bo imela svoj prvi redni sestanek jutri v četrtek ob 18. v novi predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Predavalna bosta g. dr. Hafner v spomin Antona Bulovca in gosp. prof. dr. Hinterlechner o geološki podlagi ljubljanskega nebotičnika. Člani vabiljem, gostje dobro došli!

u— **TKD Atena naznanja,** da se njena moderna telovadna tečaja vršita vsak torek in vsak četrtek zvečer in sicer za dečo od pol 6. do pol 7. in za dame od pol 7. do pol 8. ure zvečer. Ob navedenih urah se tudi še sprejemajo novi člani.

u— **Društvo ljubiteljev ptičarjev** naznanja, da je španjelska tekma, ki bi se imela vršiti 11. t. m., zaradi tehniških ovir preložena na poznejši čas. Tekma vseh vrst ptičarjev bo pa, kakor že objavljeno, v nedeljo 12. t. m. v lovišču Dev. Marija v Polju. Zbirališče ob 7.30 zjutraj na vrtu re-

stavracije glavni kolodvor. V soboto 11. t. m. ob 20. bo pozdravni večer v hotelu Unionu, v nedeljo ob 20. pa poslovljni večer v gostilni Cinkole. Ob tej priliki se razglasi izid tekme in se razdele darila.

u— **V mestni klavnic ljubljanski** se bo v četrtek 9. t. m. ob 15. na prosti stojnici prodajalo svinjsko meso.

u— **Pevsko društvo »Bežigrad«** v Ljubljani javlja, da se sprejemajo novi pevci še do 1. novembra vsak torek in petek v društveni sobi, Staničeva ulica 2, od 20. do 21. Dobri pevci vabljeni in dobro došli! Poučevala se bo tudi teorija.

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Vaja mešanega zbora v sredo 8. t. m. točno ob 20. Vsi in vse! Po vaji ob pol 21. važna seja odbora. Udeležba strogo obvezna!

u— **Dr. Dereani,** specialist za očesne in ušesne bolezni, ordinira zopet. Kongresni trg št. 14.

u— **Majhna nesreča v Prešernovi ulici.** Včeraj dopoldne se je v Prešernovi ulici pripetila majhna nesreča. 17letni pekovski vajenec Josip Krafčar, zaposlen pri pekovskemu mojstru Dolinarju, je okoli 11. padel med vožnjo s kolesa, na tleh ga je pa pohlodil konj nekega voznika. Krafčar je dobil lažjo poškodbo, vendar so ga morali prepeljati v bolnico.

u— **Žeparji na Vodnikovem trgu.** V ponedeljek popoldne je prijavila stražnica na križišču Gosposvetske in Dunajske ceste posestnica Angela Magistrova iz Vižmarjev, da je bila na Vodnikovem trgu 4. t. m. okradena. Neznani žepar ji je segel v predpasnik in ji neopaženo izmakal denarnico s 380 Din.

u— **Vlom pri »Amerikancu«.** Manjših tatvin in vlomov je v Ljubljani vedno dovolj, zlasti pa so agilni tatovi v vlomili jeseni, ko jih slabo vreme prižene v mesto. V noči od 6. do 7. t. m. je neznan vlomilec osrežil s svojim obiskom gostilno pri »Amerikancu« v Florijanski ulici. S sekuro je odprl kuhinjska vrata, polomil zapah in nato po vrsti nasilno odprl vse miznice. Očividno je iskal denarja, ki ga pa ni našel. Končno se je zadovoljil s cigareti, katerih je odnesel za 30 Din. Vsega skupaj je pa v gostilni napravil za okoli 300 Din škodo. Vlomilec se je najbrž pustil zvečer zapreti v gostilno, ne da bi domači to opazili.

u— **Se o krvavem pretepu v Šiški.** Poročali smo včeraj o pretepu v Šiški, kjer jh 26 letni delavec Hasan Bataković (ne Patković) v silobranu skoro do smrti zabol del dva sodelavca, in sicer 24 letnega Ludovika Kolmana in 26 letnega Franceta Pasaroviča. Kolman je po rodu z Lesc in je tudi tja pristojen. Kakor nam javljajo se je Kolmanovo stanje že znatno zboljšalo. Ranjenec se je že pončil zavedel in včeraj je že lahko govoril. Bolj resno je Pasarovičovo stanje, ki bo poškodbam najbrže podleгал. Včeraj je policija zaslila Batakovića. Mož se je zagovarjal s silobranom, kar so potrdile tudi številne prič. Kolman in Pasarovič sta ga imela na podstrešju hiše, kjer se je vršil pretep, v past. S podstrešja ni mogel, Kolman in Pasarovič sta ga pa ohmetavala s kamenjem in Pasarovič ga je celo naskočil s krampom. Po zaslisanju je policija včeraj dopoldne Batakovića izročila sodišču.

u— **Revna vdova** je izgubila na poti od Opekarske ceste do Prul denarnico z manjšo vsoto denarja in pokojninsko nakaznico. Pošten najditelj naj odda denarnico na naslov: Marija Sterle, Opekarska cesta 43.

Iz Celja

u— **Odkritje spomenika pokojnemu učitelju g. Antonu Zdolšku iz Celja.** V soboto 11. t. m. ob priliki odkritja spomenika pokojnega učitelja Zdolška bo ob pol 8. maša v cerkvi sv. Duha nasproti rudarske šole. Učitelstvo in njegovi prijatelji se vabijo, naj se zbere vsaj do 8. pri tej cerkvi, odkoder bo skupen odhod s šolsko mladino na okoliško pokopališče, kjer zapoje šolarski zbor pri spomeniku nagrobnico ter bo govoril predsednik Celjskega učiteljskega društva šolski upravitelj g. Gosak.

u— **Ljudsko vseučilišče** je 6. t. m. otvorilo novo sezono v svojem delovanju s predavanjem g. dr. E. Mejaka o slovenski manjšini na Koroskem. Predavatelj je navedel zgodovinska dejstva, ki so dovedla do plebscista in vzroke njegovega nesrečnega izida. Obširno in do mnogih podrobnosti je osvetlil današnji položaj slovenske Koroske ter ga primerjal s položajem nemške manjšine v Jugoslaviji. Vendar je izrazil nadev v boljšo bodočnost. Izvajanja so podpirali mnogi statistični podatki in tabele. Pomen in zanimivost predavanja sta vsakomur zaslužila mnogo več pozornosti celjskega občinstva, ki mu nezanemljive za podobne prireditve ne more biti v čast. Ob koncu predavanja je predsednik Ljudskega vseučilišča vladni svetnik g. Lilek izrazil g. predavatelju ob odhodu iz Celja iskreno zahvalo.

u— **Dve nesreči.** 24-letnemu sinu posestnika Mihi Kampušku od Sv. Stefana pri Smarju je stopila pred 14 dnevi krava na desno nogo in mu zlomila golenico. Kampušek je ostal doma, sedaj pa so nastopile komplikacije in so ga morali prepeljati v celjsko bolnico. — 20-letni delavec Anton Antolič s Huma ob Sotli je 3. t. m. padel pri delu tako nesrečno, da se je občutno poškodoval. Tudi Antolič je moral v celjsko bolnico.

u— **Požar na Ljubečni.** V torek 7. t. m. okrog 6. ure zjutraj je nastal požar v stanovanjskem poslopju posestnika Goriska na Ljubečni pri Celju. Ogenj se je zelo hitro razširil tudi na hlev, ki je bil prizidan hiši. Zgoreli so vsa opravila v hiši, gospodarski stroji in krma. Živino so še pravčasno rešili. Na kraj požara so prihitali gasilci iz Gaberje, Ljubečne in Trnovel, ki

so požrtvovalno sodelovali pri reševanju. Poslopje je bilo zavarovano samo za 25.000 dinarjev, škoda pa je seveda mnogo večja. Ogenj je nabrž zanesla zlobna roka.

— **Zopet tatvina na Glavnem trgu.** Dne 5. t. m. ob 8. zjutraj je neznan dolgostranik izmaknil na Glavnem trgu poslastice Terezijske Trobišče iz Bukovega žlaka iz žepa kuverte, v kateri je imela 360 Din gotovine.

Iz Maribora

— **«Sveti plamen» v gledališču.** «Sveti plamen», pretresljiva drama z globoko in zanimivo vsebino obravnava posebno v vojnem in povojnem času važen problem. Delo pripravila g. Skrbinšek. Premijera bo v četrtek za abonma C. — Druga operetna premijera v letošnji sezoni bo «Skrijankov gaj», divna Loharjeva opereta, ganljiva in zelo zabavne vsebine ter melodijozne muzike.

— **Ustoličenje zadnjega koroškega vojvode.** Manifestacijska predstava močnega koroške drame v treh dejanjih «Juta» se bo vršila v petek 17. t. m. ob 20. v Narodnem gledališču. To je novo delo pisatelja dr. Ivana Dornika. Drama slika ustoličenje zadnjega koroškega vojvode Otona Habsburskega, razmere, ki so takrat vladale, zasmehovanje in zatiranje koroškega ljudstva, njezik in tradicije. Dolžnost vseh zavednih Jugoslovenov je, da se udeležijo te spominke in obenem za našo Koroško manifestujoče predstave ob 10-letnici koroškega plebiscita.

— **Sahovski večer na čast našemu mojstru Vasi Pircu** priredi v soboto 11. t. m. ob 20. Mariborski sahovski klub na verandi hotela «Orele». Pirc igra simultanko z 20 igralci. Vabljeni so člani sahovskega kluba in prijatelji kraljevske igre.

— **Tečaj za avtogensko varenje.** V ponedeljek 6. t. m. se je pričel v Mariboru tečaj za avtogensko varenje pod vodstvom inž. Leona Kneza in tovarniškega mojstra Stjepana Djubikovića. Tečaj prireja obrtno-pospeševalna zadruga trgovske zbornice in ga je otvoril v imenu trgovske zbornice zadrugi načelnik g. Založnik v navzočnosti zborničnega svetnika Andreja Oseta. Prijavilo se je 20 udeležencev, med njimi 11 iz Maribora. Tečaj bo trajal 12 dni. Teoretična predavanja od 8. do 10. se bodo vršila v posebnem lokalu gostilničarja Fridana na Pobrežski cesti, slede praktične vaje v skladiščih g. Kumara v Taborski ulici od 10. do 12. in od 14. do 18. ure.

— **Rojstva in smrti v Mariboru.** Pretekli mesec se je rodilo v Mariboru 98 otrok (48 dečkov in 50 deklic), porok je bilo 34, umrlo pa je 49 oseb, in sicer 21 moških in 28 žensk.

— **Zdravstveno stanje v Mariboru.** Mariborskemu mestnemu fizikatu je bil od 1. do 7. t. m. prijavljen po en primer obolenosti za škrlatinko, davico, šenom in tifusom.

— **Ugodna prilika za izvrševanje zdravniške prakse** se nudi zdravnikom v Selnici ob Dravi, ob skrajni naši severni meji. Na razpolago je lepo stanovanje z ordinacijskim prostorom ob glavni prometni žili in preskrbi se eventualno zdravniška oprava proti ugodnim plačilnim pogojem. Podrobnosti se izvedo v občinskem uradu v Selnici ob Dravi.

— **Nesreča na postaji v Orehovi vasi.** V ponedeljek zvečer se je na postaji Orehova vas-Stivnica pri Mariboru pripetila težka železniška nesreča, katere žrtev je bila 19-letna predica v Hutterjevi predlini v Melju, Olga Rojko, posestnikova hči iz Hotinje vasi. Rozkova se je po delu peljala z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 9.50. domov. Ko je vlak zavozil na postajo Orehova vas, je Rojkova prekmalu izstopila in prišla pod kolesa vlaka, ki so ji odrezali 3 prste na desni nogi, zadobila pa je tudi težke poškodbe na stegnu. Prapelnjal so jo sicer takoj z rešilnim vozom v mariborsko bolnico, kjer pa so ji morali odrezati nogo pod koleno. Med tem je namreč nastopila infekcija.

Z Jesenice

— **Himen.** V nedeljo 5. t. m. se je poročil v župni cerkvi na Jesenicah g. Viktor Vister, vr telovadec in tekmovalac Sokola, z gđ. Doro Rösnerjevo, hčerko uradnika KID na Savi. Bilo srečno!

— **Smrtna kosa.** Po dolgi bolezni je preminila v ponedeljek zjutraj v 69. letu starosti ga Marijeta Razingerjeva, žena bišnega posestnika na Savi. Pokojnica, ki je bila blaga žen, je izkusila vse bridkosti kot žena delavca rudarja z zelo nizko plačo. Rodila je 14 otrok, od katerih večina še živi in se nahaja v urojenih razmerah. Naj ji bo ohranjen lep spomin, preostlim naše iskreno sožalje.

Iz Litije

— **V počastitev spomina pokojne ge. Alojzije Slančeve.** Litjska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda je uvedla med svojimi člani nabiralno akcijo ob nenadni smrti svoje čislane članice, ki je bila družstvena ustanovnica. Uspeh je pokazal, kako je bila blaga pokojnica priljubljena v vrstah te naše odlične narodne organizacije. V Litiji sta nabrali članici gđ. Pavla Meškova in učiteljica ga. Milica Barčeničeva rojena Svetčeva, vnučinka ustanovitelja CM družbe, pokojnega Luke Svetca, 1010 Din. V sosednem Smartnem pa je nabrala družstvena odbornica gđ. učiteljica Zinka Rodetova 390 Din. Nabrani denar se je na mestu vencia na krsto plemenite pokojnice oddal društveni centrali v Ljubljano. Prisrčna hvala vsem darovalcem. Litjske Cirilmetodice so se tudi komorativno udeležile pogreba ge. Slančeve.

— **Knjige Slovenske Matice.** Nekaj iz vodov letošnjih knjig Slovenske Matice dobe člani iz litjskega okraja pri poverjeniku učitelju g. Zupančiču. Na razpolago ima še vezane in broširane izvirne. Garnitura šteje 5 knjig in stane 50 Din. Zunanji člani se lahko naroče po dopisnici.

Iz Zagorja

— **Živahna nedelja.** Prva oktoberska nedelja kljub meglenu vremenu ni zadržala doma naših lovcev in planinarjev. Na Sv. Planini je bila tako gosta megla, da se ni videlo pet korakov naprej. Poleg tega je vlekla ostra burja, da se je občinstvo v koči krepčalo s čajem in čakalo, da burja preneha. — Zanimanje za tombolo Sokolskega društva je bilo veliko. Razstavljene dobitke je prišlo gledat dopoldne mnogo občinstva. Po izžerpanju malih dobitkov je sledilo klicanje števil za tombolo. Prvo tombolo (3000 Din) je dobil zobotehnik c. Ervin Kolterer iz Zagorja, drugo (1000 Din) pa rudar Anton Palčič iz Trbovelj. Otomano je dobila služkinja Roza Novakova iz Zagorja. Rudar

Vodopivec Vinko iz Trbovelj je dobil dve odejli, Hermina Sternova iz Kisovca vrečo moke, kuhinjske in posteljne garniture pa so dobili: Alojz Udovč, Apolonija Strojačeva, Emil Cirar in Franc Verbolec. Veliko število razočaranih je šlo domov v naši. Da bodo drugo leto bolj srečni. — Zvečer se je pri Koprivcu vršila vinska trgatva zagorskega gasilnega društva, ki je bila dobro obiskana. — Popoldne se je vršil lep pogreb posestnika Jermara iz Koprivca, ki je v izočinici umrl za tifusom.

— **Tatvina.** V soboto je bila v mino gosp. Baicarija v Toplicah izvršena drža tatvina iz sebe, kjer spita blavec in mlinar, je nekdo pobral več kosov perila, hranilno knjižico za 7000 Din in okrog 600 Din gotovine. Čudno je, da ni hotel vzeti s seboj zlate ure z verižico, ki je bila poleg denarja. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

Iz Trbovelj

— **Nočna gasilska vaja.** Prostovoljno rudniško gasilno društvo Trbovelje I. — Vode ima danes 8. t. m. ob 7. zvečer nočno gasilsko vajo v Počivavškovi koloniji. Go reči objekt bo hiša št. 198. Ljudstvo prosimo, naj se ne vznemirja ter priporočamo, da si ogleda delo naših gasilcev. Imenovano društvo bo ustanovilo samaritanski oddelke žensk ter prosimo, da se iste, ki imajo veselje za to, prijavijo pri načelniku tovaršiv Holesku. Tozadevni tečaj se bo v kratkem pričel in ga bo vodil društveni zdravnik g. dr. Hugo Baumgarten.

— **Neurje.** V ponedeljek je divjalo nad Trbovljami in okolico hudo neurje. Med bliskanjem in grmenjem se je vtila huda pioha pomešana s točo, ki je napravila na ajdi veliko škodo. Neurje je hudo poškodovalo tudi občinske ceste, ki so vse razrite, posebno one proti Knezdolu in Planinski vasi. Trboveljska je hudo narasla in prinesla s seboj mnogo zemlje in lesa, kar je odplavila na višje ležečih krajih. Eno dobroto pa je to neurje tudi napravilo, ker je očistilo potok vse nesnage, ki jo odlaga prebivalstvo vani klub strogi prepovedi županstva. V potok se odlaga jo smeti, stranišnica, prst, kamenje, skratka vse, zaradi česar postaja struga gnezdilce vseh mogočih nalezljivih bolezni. In, če nam Bog pošlje od časa do časa kako nevihto, napravi poleg vse druge škode vsaj eno dobro, da nam očisti strugo vse te škodljive navlake. Občina bo morala misliti tudi na to, da enkrat nekaj ukrene tudi glede potoka Trboveljske, potem pa bodo tudi prenehale razne nalezljive bolezni, ki so v Trbovljah skoraj stalne.

Iz Gor. Radgone

— **Himen.** V župni cerkvi sv. Petra v Gornji Radgoni se je minilo soboto popoldne poročil bivši orožnik g. Roštoher Martin z gđ. Marijo Sbisovo, posestniko hčerko v Gornji Radgoni. Bilo srečno!

— **Počastitev spomina junakov.** V ponedeljek je poteklo 30 dni, odkar so padle na Bazovici slovenske žrtve. V počastitev spomina junakov, ki so morali umreti, ker so ljubili svoj narod, je bila v ponedeljek ob 6. zjutraj zadržana v farni cerkvi sv. Petra v Gornji Radgoni, katere se je med drugimi udeležilo številno članstvo NO, SKJ in CMD.

Sport

Fuzija SK Krakovo-SK Jadran

V okraju Krakovo-Trnovo sta obstajala do sedaj dva sportna kluba, izmed katerih pa niti eden niti drugi ni imel pravega sportnega življenja. Vzrok temu je bil, da so se moči tega okraja cepile v dva tabora. Radi tega sta prišla po dolgem razmotrivanju oba odbora imenovanih klubov do spoznanja, da je uspeh edino mogoč v združitvi. Tozadevna pogajanja so se vršila več mesecev ter so se tudi uspešno zaključila in dovedla oba kluba do občnega zbora.

— **Izredni občni zbor SK Krakovo.** Radi predstoječe fuzije se je kot prvi vršil izredni občni zbor SK Krakovo 30. septembra v prostorih restavracije »Mrak«. Predsednik g. Novak je otvoril občni zbor, pozdravil vse navzoče ter prešel na dnevni red. Poročila posameznih funkcionarjev odbora je članstvo z odobravanjem vzel na znanje. Končno sta revizorja predlagala, da se da celokupnemu odboru absolutorij, posebno pohvalo pa gg. blagajniku in gospodarju za dobro finančno in gospodarsko poslovanje, kar je članstvo soglasno sprejelo.

Referat o fuziji je podal g. Kačar, ki je tudi vodil tozadevna pogajanja z delegati SK Jadrana ter stavil končno predlog o združitvi, za katerega je večina članov glasovala, nakar je zaključil g. predsednik občni zbor ter pozval vse navzoče, da se udeležijo skupnega občnega zbora.

Občni zbor SK Jadrana.

11. redni občni zbor SK Jadrana je otvoril g. podpredsednik Matjašič v navzočnosti velike udeležbe članstva ter članstva SK Krakova. Po kratkih pozdravnih besedah g. predsednika so podali odborniki svoja poročila, katere je članstvo vzel na znanje. Revizorja sta predlagala absolutorij odboru, razen gospodarju in nogometnemu načelniku, kar je občni zbor odobril. Nato je odstopil celokupni odbor.

Poročilo o fuziji je podal g. Pivk in predlagal novo kandidatsko listo, katero sta delegaciji obeh klubov že prej sestavili in katero je tudi celokupno članstvo odobril. Novi odbor je sestavljen naslednje: preds. Matjašič Josip, uradnik mest. mag., podpreds. Novak Ivan, tajnik Logar Stane, blagajnik Sever Ivan, gospodar Grabrijan Ferdo, nač. nog. sek. Kačar Drago, arhivar Grabrijan Edo, knjižničar Pivk Oskar. Odborniki: Jesenko Bogdan, Kukovca Alojz, Milač Leopold, Klopčaver Maks, Januš Sandi, Bezljaj Pavel. Revizorja: Kalčič Rudolf, Steiner Karol.

Samostojni predlog g. Kačarja, da se da g. inšp. Zajcu Albinu zadoščenje zaradi žalitvi, ki so bile iznesene celo v listih, je celokupni občni zbor vzel na znanje. S tem se smatra, da je zadeva g. inšp. Zajca likvidirana s pripombo, da novi odbor ne odgovarja za nobene žalitve, ki so jih prejšnji odbori zakrivali. G. predsednik je zaključil dobro uspešni občni zbor.

SK Jadran. Novi naslov kluba je Stane Logar, Jurčičev trg 3, pri g. Krapežu. Vsi dopisi naj se pošiljajo na navedeni naslov, ker na drugem naslovljene klub ne bo odgovarjal.

Izjava

Cenjeni gospod urednik! Vljudo Vas naprošamo, da z ozirom na nedeljski incident ob priliki tekme Hermes: Ilirija priobčite naslednjo našo izjavo:

V nedeljo 5. t. m. ob priliki prvenstvene tekme s SK Ilirijo smo bili primorani odstopiti — začasno — z igrišča zaradi tega, ker je s. s. g. Wagner takoj v prvih minutah igre napravil kardinalne napake glede presojanja foulov, dočim očitne roke igrača Ilirije Varška v kazenskem prostoru ni videl, čeprav je stal samo par korakov oddaljen od njega. Vse bi se pretpetilo, da nam ni povsem neupravičeno izključil našega kapetana možva in to zaradi opazke, ki v ničemer ni tangerala g. sodnika.

Naš odstop z igrišča je sledil kot izbruh nedovoljenega načina tretiranja nas igračev po g. sodniku.

Nikakor ne gre, da bi se katerikoli gg. sodnikov posluževal trdnjavskega zidu v obliki okorelih paragrafov, ki jim dovoljujejo v izvrševanju njihove funkcije na igrišču mnogo tega, kar ni v skladu s sportno vzgojo naših sportnikov.

Dokaz temu je navedeni incident, ko je g. sodnik Wagner trdil, da je izustil kapetan našega možva Košenina grdo psovko na njegovo osebo, kar pa absolutno ni res. Kljub temu, da je potrdil igrača nasprotnega možva (Dobertlet), da se g. Košenina res ni poslužil grde psovke, temveč samo običajnega izraza, s katerim se običajno označujejo nepravilne odločbe, je g. sodnik vztrajal pri svoji zahtevi, da mora Košenina zapustiti igrišče.

Komur se je kdaj zrodila slična krivica, ta bo razumel postopek nas vseh.

Nismo zapustili igrišča na zahtevo kapetana — kakor trdi to sportni poročevalac nekega tukašnjega tedenskega lista (katerega bi v bodoče priporočali malo več objektivnosti), temveč smo vsi eno-

dušno protestirali proti načinu sojenja g. sodnika brez kateregakoli pritiska. Smo možvo, ki se jasno zaveda, da je poraz tudi časten, če si ga nasprotnik pribori s svojim znanjem, ne moremo in nečemo pa dopustiti, da bi se z nami krivično postopalo.

Resničnost teh navedb prepuščamo v presojo sportni javnosti, poudarjamo pa samo še, da se za povzročeni incident ne čutimo krive, niti odgovorne, kajti če želi sodnik, ki je za stvarmi in objektivni potek igre prvi odgovoren, ne čuti potrebe za obli sportni princip »poštenega boja na zelenemu polju«, je vsak trud kateregakoli kluba zaman in iluzoren, kajti ravno prečeden slučaj je ponovno jasen dokaz, da tega principa pri nas ni.

Mikluš Vlado, Sernek Robert, Klančnik Gustav, Zalokar Albin, Košenina Ivan, Glavič Hinko, Kos Hinko, Skrajnar Josip, Svetec Vili, Mokorel Viktor, Kariž Ludvik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 16. naprej obvezen trening za I. možvo in rezervno.

Službeno iz LNP. Danes v sredo ob 19. seja poslovnega, ob 20. pa seja upravnega odbora. Tajnik I. in II.

Damska gimnastika SK Ilirije, vsako sredo ob 19. do nadaljnjega v paviljonu »Le na veselemu. Telovadna obleka in telovadni čevlji.

Težko, atletska sekcija SK Ilirije, trening vsak ponedeljek in četrtek ob 18.30 v paviljonu »Le na veselemu. Gojita se rokoborba in dviganje. Glede boksa sledi navodila. Prijave ob teh dneh istotam.

GOSPODARSTVO

Novo nazadovanje svetovnih cen in sovjetski dumping

Navzlic optimističnim pričakovanjem še vedno ni prišlo v svetovni gospodarski konjunkturi do preokreta na bolje. Cene najvažnejših sirovinam so v septembru ponovno prišle nazadovati, medtem ko je še pred tedni kazalo, da se bodo pri tedanjem že itak izredno nizkem stanju ustale. V drugi polovici septembra je na vseh važnih svetovnih tržiščih nastopila znova popuščajoča tendenca, ki je zavzela zlasti izrazite oblike na tržišču žita, kovin, sladkorja, bombaža, volne in kavčuka. To novo poslabšanje svetovne konjunktуре je imelo za posledico, da je letos izostalo sezonsko oživiljenje, ki se vsako leto na jesen pojavi na tržiščih.

Od kovin so predvsem tečaji za baker, kositer in cink dosegli novo izredno nizko stanje. Mednarodni kartel za baker je pred dnevi že v tretjižniž kartelne cene. V Londonu je baker ob koncu avgusta notiral se 47½ funta za tono, ob koncu septembra pa le še 43.5 funta. Cink, ki je ob koncu avgusta notiral še preko 16 funtov za tono, je pred dnevi padel na 14.75 funta, kar je najnižja cena od 1. 1896.

Cena sladkorja je na svetovnem trgu padla na nivo, ki ne krije niti čistih produkcijskih sredstev več, neupravičeno stroške za sladkorno peso. Kriza češke sladkorne industrije se je s tem še poostрила in zaenkrat ni videti nikakega izhoda. Svetovna cena za sladkor je že maja dosegla zelo nizko stanje (v New Yorku se je gibala notacija na višini 1.45 centa), tekmo septembra pa je newyorška notacija padla od 1.19 na 0.95 centa.

Bombaž, ki je še maja notiral v Chieagu 16.30, je tekmo septembra padel od 11.40 na 10.35 centa, volna pa v Bradfordu od 27.50 na 25.50 penija. Groteskne oblike je zavzel padec cene sirovega kavčuka, ki je že v maju notiral v Londonu komaj 6.87 penija, ob koncu avgusta 4.81 penija, ob koncu septembra pa je padel na 3.69 penija, kar odgovarja komaj 12% predvojnne cene.

Padec žitnih cen je splošno znan, nazadovanje notacij pa je opazati tudi pri svinjski masti, pri sirovem maslu in stru, pri lanenem olju, terpentinu itd. Edino kava se je po zadnjem padcu v ceni nekoliko okrepila.

Gospodarska depresija zlasti tudi v Zelenjenih državah ni popustila, čeprav je predsednik Hoover v sporazumu z najodličnejšimi predstavniki tamošnjega gospodarstva podvel že ponovno obsežne akcije za oživiljenje gospodarskega poslovanja. Kriza je najbolj občutna v avtomobilski, železarski in gradbeni industriji, splošni produkcijski indeks pa je padel že na 81.6 in je s tem dosegel stanje, kakor je bilo za časa težke krize v 1. 1921.

Ponovno nazadovanje cen je zopet izrazilo diskusijo v vplivu pomanjkanja monetarnega zlata na nivo cen. Sedaj se je tudi finančni odbor Društva narodov v svoji najnovejši študiji o kupni moči zlata postavil odločno na stališče, da zlato kot blago ne tvori nikake izjeme v pogledu odvisnosti njegove cene od povpraševanja in ponudbe, samo da se pri zlatu vpliv povpraševanja in ponudbe ne more pokazati v fiksni nominalni ceni (saj je zlato samo merilo vrednosti) temveč le v splošnem nivoju cen.

V zvezi z novim nazadovanjem cen pa je omeniti tudi motnje, ki jih na svetovnih trgih povzroča Rusija s svojo politikou dumpinških cen. Najprej je Rusija vrgla na svetovni trg velike količine lesa, v zadnjem času pa so prodaje ruskega žita v Chicagu in Liverpoolu zaradi izredno nizkih cen povzročile veliko zmedo. S svojo izvozno politiko pa je Rusija v zadnjem času povzročila tudi mnogo nesigurnosti na tržišču platine, lanu, njage itd. Ruski moteti, ki imajo zaradi izvoznega monopola popolno kontrolo nad izvozom, zasledujejo pri svojem izvozu zlasti politične cilje. S svojim dumpingom povzročajo zmedo na važnih tržiščih in na ta način skušajo ustvariti nezadovoljstvo zlasti med evropskim kmetijskim prebivalstvom, ki mu kvarijo cene. S svojo politikou hočejo poostriiti sedanjo gospodarsko krizo, od katere si obetajo početek svetovne boljševiške revolucije.

Koliko časa bodo evropske in ameriške države dalje mirno gledale to početje, je težko reči. Ruske dumpinške prodaje žita v Ameriki so v tamošnjih vladnih krogih že izzvale močan odpor in se napoveduje popolna prepoved uvoza iz Rusije, pa naj si bo to tudi za ceno popolnega preloma trgovinskih odnosov, ki so se baš v zadnjem času glede izvoza ameriških industrijskih izdelkov znatno razširili. Francija pa je baš te dni uvedla za uvoz ruskega blaga režim predhodnih uvoznih dovoljenj, da na ta način ustvari kontrolo nad uvoznim blagom iz Rusije in da tako prepreči ruske izvozne manevre.

— **Ankete o skupnem davku na poslovni promet.** Delo glede predlogov za sestavo pravilnikov k zakonu o skupnem davku na poslovni promet in tozadevne tarife je pri gospodarskih organizacijah dravske banovine toliko napredovalo, da je Zbornica za TOI v Ljubljani pričela zasliševati interese o podatkih za konkretne predloge. Ker bo pri pobiranju novega davka igrala industrija važno vlogo, sodeluje pri tem zasliševanju interesentov tudi Zveza industrijev v Ljubljani. Zadnje dni so se vršile ankete z interesi papirne, tekstilne in mlinske stroke. Te ankete pa se bodo prihodnje dni nadaljevale še za druge prizadete stroke. Navzlic obsežnosti gradiva in delikatnosti vprašan delo naglo napreduje.

— **Jugoslavija v stalnem gospodarskem odboru Društva narodov.** Na eni zadnjih sej sveta Društva narodov so bile med drugim izvršene dopolnilne volitve v stalni gospodarski odbor Društva narodov. V tem odboru, obstoječem iz 15 članov, se vsaka tri leta volijo zastopniki treh novih držav, dočim tri doslej zastopane države izpadajo. Letos so nanovo prišle v ta odbor Jugoslavija, Švedska in Argentina namesto Norveške, Rumunije in Brazilije. Kot zastopnik naše države je bil v odbor izvoljen dr. Todorović, profesor beogradske univerze.

— **Zamenjava lesenih plugov za železne.** Kmetijsko ministrstvo izdeluje pravilnik, po katerem bodo siromahni kmetovalci dobili brezplačno železne plugje, ki jih bo naša država dobila na račun reparacij iz Nemčije. Na ta način hoče kmetijsko ministrstvo pospešiti zamenjavo lesenih plugov, ki se še vedno v veliki meri uporabljajo v južnih pokrajinah naše države.

— **Premije za ladjedelstvo.** Po ureditvi subvencioniranja naše obalne in linijske plovnice je trgovinsko ministrstvo te dni v sporazumu s prometnim ministrstvom izdelalo zakonski načrt o premijanju našega ladjedelstva, ki bo za bodoči razvoj naše ladjedeljske industrije brez dvoma velikega pomena. Včeraj se je o tem zakonskem načrtu vršila v Beogradu konferenca zastopnikov prizadetih ministrstev in strokovnjakov, ki je razpravljala o tem zakonskem načrtu, ki bo nato predložen vrhovnemu zakonodajnemu svetu. V zvezi s tem zakonskim načrtom se razpravlja tudi o potrebi uvedbe posebnih ugodnosti za uvoz in izvoz blaga preko morskih luk.

— **Nadaljevanje varšavske agrarne konference.** V drugi polovici oktobra se bo v Bukarešti vršila agrarna konferenca, na kateri bodo sodelovale vse države, ki so bile zastopane na varšavski konferenci. Kakor poročajo iz Prage, bo poleg teh držav zastopana tudi Litavskia, ki se varšavske konference ni udeležila, v bojazni, da konferenca zasleduje tudi politične cilje. Ker pa je potekla varšavska konferenca v strogo gospodarsko - političnem okviru, je ta bojazen sedaj odpadla. Nova konferenca v Bukarešti se bo najbrže pričela 18. ali 19. t. m. Prisostvoval ji bo kot opazovalec francoske vlade tudi trgovinski minister Flandell.

— **Možnost uvedbe žitnega uvoznega monopola v Češkoslovaški.** Medtem ko je v Avstriji ideja žitnega monopola že skoro propadla, so odločilni politiki v Češkoslovaški pričeli proučevati možnost uvedbe takega uvoznega monopola. V tem pogledu so se vršila v Pragi že posvetovanja, kjer je bilo vprašanje toliko razčiščeno, da se bo še ta teden o tem načelno razpravljalo v prizadetih ministrstvih. Zamišljena je predvsem ustanovitev centralne institucije, ki bi imela izključno pravico uvažati žito za kritje domačih potreb. Ta institucija bi uvaženo žito prodajala po taki ceni, da bi bila zagotovljena rentabilnost domače produkcije. Praktično bi se monopol nanašal predvsem na uvoz pšenice. Dobidek, ki bi nastal iz razlike med nižjo uvozno in višjo prodajno ceno pšenice, bi se porabil za pridelovalne in pri rži ter ovsu za izvozne premije.

— **Petnajst milijonov industrijskih brezposelnih delavcev.** Najvidnejša in v socialnem pogledu gotovo najtežja posledica svetovne gospodarske depresije je gotovo brezposelnost. Kakšen obseg je zavzela brezposelnost med industrijskim delavstvom, nam kaže zadnja statistika Mednarodnega urada za delo, ki je ugotovil, da je število brezposelnih delavcev na svetu prekoristilo že 15 milijonov. Pri tem pa niso upoštevani mali kmetje v agrarnih državah, katerih položaj je zaradi težke agrarne krize v mnogih primerih obupen.

— **Likvidacija velikega italijanskega industrijskega koncerna Gualino.** Kakor poročajo listi, je veleindustrijec Gualino, ki je bil sivečasno eden največjih italijanskih finančnikov in dolgoletni predsednik ogromnega podjetja za umetno svilo Siva Viscosa ter drugih velikih podjetij, likvidiral svojo udeležbo pri Banki Agricola Italiana v Turinu, ki je zašla v težak položaj in ji je morala priskočiti na pomoč Banka d'Italia. Banca Agricola Italiana je bila po vojni ustanovljena od Gualina za financiranje njegovih podjetij in se je naglo razširila,

tako da je imela v zadnjem času preko 400 podružnic. Zaradi ponovnih kriz in sanacij velepodjetja Siva Viscosa, ki dolguje banki 250 milijonov lir, in drugih izgub, je bil Gualino primoran odstopiti vsa svoja poslasta in vse industrijske udeležbe razen paketa delnic Unione Italiana Cementi, ki mu je še ostal. Likvidacija Gualinijevega koncerna je posledica težke gospodarske krize.

BORZE

7. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nekoliko večji. Zlasti velika potreba je bila v devizi New York. Tečaj deviz so v splošnem nekoliko popustili, le New York se je za malenkost dvignil.

Na zagrebškem efektne tržišču je vojna škoda obdržala nespremenjene tečaje ter se je trgovala za aranžma po 433 do 433.50, za kaso po 432-433 in za december po 433. Večji promet je bil tudi danes v Blairovih posojilih, in sicer v 8. odstotnem po 94 in v 7. odstotnem po 83.50 do 84. 7. odst Seliganovo posojilo Drž. hip. banke je bilo zaključeno po 82.75. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki le v Jugobanki po 78 in v Poljedelski po 56. Med industrijskimi papirji je Trboveljska ponovno nekoliko popustila ter se je trgovala po 366-367. V ostalem je bil promet še v Sečera in po 305 in v Unionu (Osijek) po 120.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.765, Berlin 13.435, Bruselj 7.8752, Budimpešta 9.885, Curih 1094.4-1097.4 (1095.9), Dunaj 794.95 do 797.95 (796.45), London 274.30, New York 56.24-56.44 (56.34), Pariz 221.62, Praga, 166.77-167.57 (167.17), Trst 294.45 do 296.45 (295.45).

Zagreb. Amsterdam 22.765, Dunaj 796.94 do 798.94, Berlin 13.42 - 13.45, Bruselj 787.5, Budimpešta 987.5, Milan 294.415 do 296.415, London 273.9 - 274.7, New York 56.24 - 56.44, Pariz 220.55 - 222.55, Praga 167.17 - 167.97, Curih 1094.4 do 1097.4.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20.2075, London 25.0225, New York 514.95, Bruselj 71.85, Milan 26.96, Madrid 53.10, Amsterdam 207.05, Berlin 122.51, Dunaj 72.63, Sofija 3.7825, Pariz 15.28, Varšava 57.75, Budimpešta 90.1750, Bukarešta 3.06.

Iz življenja in sveta

Jesenska slika s polja

Urne roke pobirale polno košare s krompirjem, ki je eno izmed glavnih hranil človeštva.

Po katastrofi „zračnega Titanica“

Na vseh javnih in na številnih zasebnih poslopih po Angliji so izobešene žalne zastave in zastave na pol droga zaradi grozovite nesreče, ki se je pripetila zrakoplovu »R 101«, ki jo angleški listi primerjajo z nepozabno katastrofo prekomornika »Titanica«. Globoko v srcu slehernega Angleža, globoko v srcu slehernega Angleža, da je kralj Jurij v svoji brzoklavi londonskemu županu po vsej pravici izrekel besedo

o »narodni nesreči Anglije«.

Že v nedeljo v zgodnjih urah je ta vest prispela v London in nekateri jutranjki so jo utegnili objaviti v kratkih telegramih. Ves dan je vladalo v žariščih prometnega življenja pravo vrenje, dočim so londonske ulice ob nedeljah, kakor znano, skoraj prazne. Pred uredništvii so se gnetle ogromne množice, ki so s presenečenjem in žalostjo komentirale strahoviti dogodek. O sličnih prizorih so poročali iz drugih angleških mest. Malo mesto Redford, iz katerega se je rekrutiral večji del posadke, je vse odeto v črnilo. Kakšnih štirideset družin objokuje tam smrt svojih dragih. Ministrstvo za zračni promet prejema neprestano na stotine sožalnih brzoklavj iz vseh delov sveta in iz vseh teh brzoklavj je razbrati, kako nepričakovano je prišla ta nesreča. V zrakoplov »R 101« so poglagali zlasti po britskih deželah veliko upanja, saj so menili, da bo otvoril kot prvi redni zrakoplovni promet med posameznimi deli velikega imperija. Nesreča bo sprožila po vsej priki novo debato o bodočnosti vodljivih zrakoplovov, vendar pa poudarja jo listi, da je treba zbrati najprvo ves dosegljivi material o vzroku katastrofe, preden se izreče kakršnakoli končna sodba.

Sicer pa so bili že tedne pred usodnim poletom ljudje, ki so gojili skrb, da bi se zračni ladji na poti v Indijo utegnili primeriti kaj zlega. Širile so se najrazličnejše govorice in ko je tri dni prej v nekem londonskem poštnem uradu počila bomba, so neki listi menili, da je bila v svojem zavoju namenjena zrakoplovu in ne Buckinghamski palači. Na podlagi takšnih go-

voric je postalo ministrstvo za zračni promet tako pazljivo, da je poslalo vse osobe, ki naj bi pomagale pri pristanku v Karadžiju, posebe iz Anglije. Zrakoplov bi ostal v Indiji samo štiri dni in bi ga ta čas strogo zastražili. Vseeno se širi v Londonu mnenje, da so se s poletom prenašli. Pred svojo vožnjo v smrt je bil zrakoplov opravljen samo dva manjša poskusna poleta, a tik pred velikim poletom se je eden izmed motorjev začel upirati, tako da se je start zakasnil za celo uro.

»R 101« — delo petih let

Zrakoplov »R 101« je bil največja zračna ladja sveta. Orjak je bil izgotovljen po petih letih dela lani oktobra meseca. Dolg je bil 223 metrov, širok na najdebelejšem mestu 40 m, njegov obod pa je obsegal 141.500 kubičnih metrov. Ladja je imela razkošen salon 18x9 metrov, salon za kadičle, obednico za 50 oseb in kabine za potnike in moštvo. V stranicah oboda so bile vstavljene velike šipe, skozi katere je prodirla dnevna svetloba v notranjost. Ob steklenih šipah je držal hodnik okoli oboda, s katerega so potniki lahko ogledovali pokrajino.

Prvi poskusi lanskega leta so se končali z velikim neuspehom. Oblast je sicer tajila to, ali strokovnjaki so bili mnenja, da je ladja za letanje nesposobna in so predlagali, naj se enostavno zapali. Zavoljo ugleda angleške letalske industrije pa se predlog strokovnjakov ni izvršil, tem bolj ker je sestrška ladja »R 100« z uspehom preletela Atlantski ocean v obeh smereh, dasi se je pri dvigu in pri pristanku nekoliko poškodovala. Zato so »R 101« temeljito predelali in popravili, pri čemer so bili stroški večji nego za popolnoma novo ladjo. Poprava je bila končana pred kakšnimi tremi tedni in javili so, da je ladja v vsakem oziru zanesljiva in uporabna. Kakor je znano, so tedaj celo ladjo razpotovali ter v sredi dodali nov balon, tako da se je podaljšala za 50 metrov. Imela je štiri motorje po 525 konjskih sil za vožnjo naprej, en motor iste sile pa je bil določen samo za vožnjo v obratni smeri, kar bi prišlo v poštev le pri pristajanju, ko je treba gibanje za-

virati. Tako je bil peti motor le velikanška, prav nepotrebna obremenitev. Pri popravi so ta nedostatek odpravili in je vseh pet motorjev delovalo v isti smeri.

»R 101« je tako postal največja zračna ladja na svetu in Angleži so bili nanjo nemalo ponosni. Imela je silno hitrost in je lahko vozila do 100 mož potnikov in posadke. Motorji so bili urejeni za pogon z nafto, zato je morala voziti ladja s seboj precejšnjo količino bencina, da so z njim lahko spravili v pogon težke stroje. Proti požaru so motorje spravili v tek s pripravo za stisnjeni zrak, kar je bil najnovejši izum in je skoro popolnoma izključeval požar. Ironija usode pa je hotela, da je »R 101« postal žrtev baš onega elementa, proti kateremu je bil po mnemju strokovnjakov najbolj zavarovan.

Minister za letalstvo lord Thomson

Kakor smo že poročali, je med žrtvami katastrofe tudi angleški minister za letalstvo. Njegova usoda je tem tragičnejša, ker se je šele kot minister navdušil za letalstvo, se sam naučil letati in izdal l. 1927. celo obširno knjigo o letalstvu. Prvotno ni zaupal tej panogi moderne tehnike in je zelo nasprotoval zlasti prekomorskim poletom. Ko se je Lindberghu posrečil polet preko Atlantika, je Thomson ostro umno in proroško pripomnil: »Lindberghova sreča bo ostala še marsikakšnega vrlega moža življenje.« Lord Thomson pri tem gotovo ni mislil, da prerokuje tudi sebi tako strahovit konec.

Dinozavri so moda

Najnovejša ameriška moda je spravila na trg usnje, ki posnema dinozavrovo kožo. Dinozavri so izumrli, kakor znano, pred milijoni let in so bili ogromni kuščarji, ki so merili 5 m v višino in še mnogo, mnogo več v dolžino. V newyorškem mestnem muzeju hranijo odtis kože takšnega predpotopnega velikana. Po tem odtisu so napravili odliček in po tem odličku izdelujejo sedaj usnje za damske čevlje, črke in ročne torbice. Kaj si bo moda še izmislila?

Blazna brzina

Neka ameriška avtomobilska tovarna se bavi sedaj z izdelavo avtomobila, ki bo imel brzino 540 km na uro. Novi voz bliskovite brzine bo opremljen s 24-cilindrnimi stroji. Znana ameriška dirkača Haran Fengler in Peter de Paolo bosta že v januarju poskusila potolči hitrostni rekord Angleža Seegraveja, ki se je ubil pri rekordni vožnji s svojo motorno ladjo. Seegrave je, kakor znano dosegel največjo hitrost 372 km na uro.

Umetni vitamin B

Iz Washingtona poročajo, da se je nekemu ameriškem učenjaku posrečilo umetna izdelava vitamina B. Vitamini so, kakor znano, tiste neznatno majhne količine snovi v naši hrani, ki so nujno potrebne, da si ohranimo zdravje, in ki jih doslej kemično niso mogli ugotoviti. Vitamin B je najti zlasti v rastlinah in njegovo nedostajanje povzroča nevarno tropsko bolezen beri-beri. Že pred tremi leti je našel kemik prof. Windaus v Göttingenu način za umetno izdelavo nekega drugega vitamina, namreč vitamina D.

Profesor padel pri izpitu

Moderno življenje je tako naneslo, da se je moral nedavno neki profesor v Parizu, ki je eden izmed glavnih izpraševalcev pri zrelostnem izpitu, tudi sam podvreči nekemu izpitu. Na veliko veselje dijakov je profesor padel pri izpitu kakor je dolg in širok. Kadar je spraševal grško slovnico in so mu dijaki dajali slabe odgovore, je vedno dejal: »Sam Bog ve, kako boste s tem pomanjkljivim znanjem prospevali v življenju.« Zdal se je gospod profesor prepričal, da morda njegova grščina le ni tako edino zveličavna in da mora sodobni človek razen nje znati tudi kaj koristnejšega in potrebnejšega. Profesor se je namreč podvrget šoferskemu izpitu in je sramotno propadel. Niti grška slovnica ga ni mogla rešiti. Čez en mesec sme ponavljati izpit, ako se bo ta čas česa naučil.

Igravi levi

Zanimiva dogodbica se je pripetila prošli teden trem afriškim lovcom v Krügerjevem narodnem parku. Odpeljali so se zvečer v park in si poiskali pripravno mesto za taborišče, kjer so odložili kovčge in nahrbtnike. Nato so se odpeljali k jezeru, kjer žive nosorogi in ko so se vrnili, so opazili, da se je njihove prtljage polastilo 6 levov. Kralji puščave so se igrali s kovčgi kakor mlade mačke. Premetavali so tolste nahrbtnike kakor žoge in se niso dali motiti v svoji zabavi, ko so lovci začeli kričati nanje, hroščati z avtomobilno sireno in celo streljati z revolverji. Ker so bile puške med prtljago in s samimi revolverji ni varno napadati leva, so se lovci odpeljali v mesto po policijsko pomoč. Stražniki so nastopili z ognjemeti, ali levi so se umaknili le kakih 20 metrov in le z veliko nejevoljo ostavili svoje igrače. Prtljaga je seveda precej tr-

pela pod levjimi šapami. Lovci in skodelice so bile zgnecene, živila raztrgana, šotorsko platno in odeje raztrgane in tudi kovčgi niso odoleli ostremu zobovju. Lovci so žalostno gledali jadne ostanke, ko pa so o dogodku poročali v mesto, jih je neko filmsko podjetje še pošteno ozmerjalo, da se niso spomnili na fotografira, ki bi ovekovečil zanimivo levjo igro. Snimki bi poplačali lovcom njih škodo najmanj deseterno.

O mesni hrani

V naši dobi se čedalje pogostejše čujejo glasovi, da je mesna hrana škodljiva človeškemu organizmu in da človek ne more živeti izključno od mesa. Zdravniki ameriške kornellske univerze so preizkusili v tem pogledu dva polarna potnika in so ju hranili dvanaest mesecev izključno z mesom. Izkazalo se je, da sta moža le prvih šest tednov shujšala za 5 do 10 funtov, na koncu leta pa se je njihova telesna teža znatno zvišala. Univerza je na temelju opazovanja izdala daljše poročilo o tem načinu prehrane, kjer ugotavlja, da je izključno mesna hrana pač morda primerna za dolne potnike, ki se gibljejo po cele dni na prostem in v mrazu ter morajo premagovati težke fizične napore, ni pa seveda nikakor priporočljiva ljudem, ki sede sključeni po pisarnah, se malo gibljejo in pridejo redko na sveži zrak. Za to vrsto ljudi je mesna hrana naravnost močno škodljiva, ker je pretežka in zahteva silno delovanje notranjih organov. Ti se tako prehitro obrabijo in nastopi prezgodnja ostarelost.

Ordinacija po radiu

Neki španski zdravnik, ki je velik in navdušen pristaš radiofonije, javlja, da se mu je posrečilo brezlično ozdraviti dva bolnika v Buenos Airesu. V Južni Ameriki so postavili mikrofona na prsi bolnikoma, zdravnik pa je poslušal pljučenje šumenje in srčne utripe v Madridu. Postavil je diagnozo in predpisal zdravlila. Recepte je narekoval radiofonski in je bolezen pogodil tako točno, da sta oba bolnika po zaužitju zdravil vstala in se sedaj veselo sprehajata po mestu. Kako so napravili s honorarjem, ni znano. Pacienta sta gotovo vesela, saj bo madridski zdravnik, ki je tako lepo ordiniral po radiu, istim potom le težje prišel do denarja.

Trenchcoate, površnike

Jesenske in zimske obleke, najcenejši nakup pri

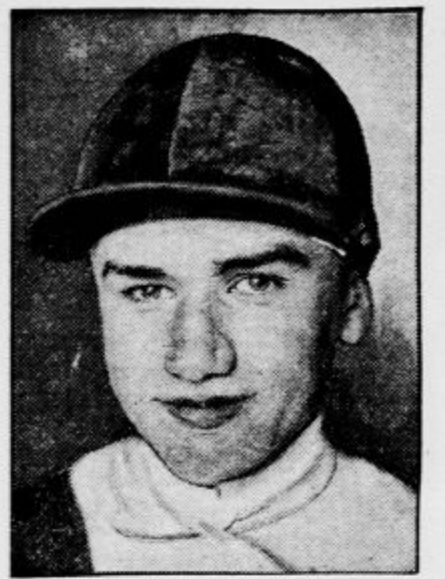
Drago Schwab, Ljubljana

Naša nehijska okna

Naša okna so opremljena s steklenimi šipami, ki ne propuščajo ultraviolečnih žarkov, kojih zdravi učinek je s tem onemogočen. Na tak način izgubljajo solnčna svetloba v naših stanovanjih svojo zdravilno in mikrobe uničujočo lastnost. Tehniki zato že davno iščejo snovi, ki bi lahko nadomestile steklo glede propuščanja ultraviolečnih žarkov ter bi bila seveda tudi prozorna, kar je glavni namen šipe. Sicer se je že posrečilo izdelati take šipe, toda te so tako strašno drage, da si jih privoščijo komaj kak milijonar. Za sedaj jih imajo samo nekateri bogati sanatoriji za solnčenje pozimi. Ko bo mogoče izdelovati te šipe po taki ceni, da bodo dostopne vsem slojem naroda, bodo naša stanovanja dosti bolj zdrava, ker bodo pronicajoči ultraviolečni žarki uničili mnogo bolezenskih krali.

Bigamist, ki sploh ni bil poročen

V Parizu se vrši ta čas nenavaden spor za — truplo. Nekega Jacobsona so našli pred nekoliko dnevi umirajočega v nekem hotelu in so ga prepekljali v bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi prišel k zavesti. Po njegovi smrti je prišla na pristojni urad neka dama in je reklamirala njegovo truplo, češ, da je dva meseca njegova žena, kar je tudi dokazala z listinami. Dve uri po-

Dijak kot jahaški šampijon

Kurt Rupprecht, osmošolec iz Berlina, ki je pri letošnjih jahaških tekmah prekosil vse druge tekmovalce, med katerimi je bilo mnogo konjeniških častnikov. Dečko je zmagal že v 24 dirkah in je pred vsemi jahači Nemčije.

zneje pa se je pojavila istotam druga dama in je tudi zahtevala izročitev Jacobsonovega trupla, češ, da se je poročila z njim že pred petimi leti — in je pokazala po vseh pravih izpolnjen poročni list. Seveda so bili možje v uradu v silni zadregi, kaj bi storili, a njihova zadrega se je samo povečala, ko jih je obiskal še istega dne pokojnikov brat, da bi uredil vse zastran pogreba. Ko so mu rekli, da je bil mrtvec bigamist, so zvedeli v svoje velike začudenje, da to ni mogel biti, ker se ni bil sploh nikoli — poročil. Doktor te prečudne zadeve ne preiščejo, so dali truplo prepeljati v sodno-medicinski zavod.

Samomor znanega pomlajevalca

Berlinski specialist za pomlajevanje dr. Peter Schmidt, ki so ga smatrali za enega najboljših učencev prof. Steinach, si je v svoji operacijski dvorani pogljal kroglo v glavo. Kot vzrok za to dejanje navajajo to, da ni mogel preboleti ločitve od svoje žene, in pa to, da je zašel v finančne težave, ker mu je neki ameriški zdravnik, ki ga je podpiral, svojo podporo odtegnil.

Radio

Izvlček iz programov

Sreda, 7. oktobra.

LJUBLJANA 12: Dnevne vesti, plošče. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio - orkestra. — 19: Ruščina. — 19.30: Prof. Dolenc: Krekovi spisi. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 9. oktobra.

LJUBLJANA 12: Dnevne vesti plošče. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio - orkestra. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — 22.30: Napoved časa in poročila, plošče. — BEOGRAD 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 17.30: Koncert narodnega tria. — 19.30: Prenos opere iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — 22.45: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Petje in koncert ruskih balalajk. — 19.30: Prenos opere iz Ljubljane. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.20: Prenos koncerta iz Brna. — 21: Skladbe za klavir in čelo. — 22.20: Koncert na orgle. — BRNO: 16.30: Popoldanski koncert. — 19.20: Koncert orkestra. — 20.15: Moravski skladatelj. — 21: Koncert godbe na pihala. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.30: Lahka glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 12: Popoldanski koncert. — 12: Koncert orkestra. — 15.20: Plošče. — 19.30: Prenos iz gledališča: Rossinijeva opera »Angelina«. — Opereta in zvočni film. — BERLIN 18.45: Koncert orkestra mandolin. — 20: Simfonični koncert. — Godba za ples. — FRANKFURT 19.50: Stuhogira. — 21.05: Vesele pesmi in balade. — 22.30: Lahka godba orkestra. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Virtuozna orkestralna glasba. — Lahka godba. — STUTTGART 19: Prenos vsega programa iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.45: Koncert orkestra. — 20: Pevski koncert. — 21: Švedski večer. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.35: Opera »Iskalci biseroev«.

Huda rudniška nesreča v Angliji

Turobna skupina pred rudnikom, ki čaka vesti o pogrešanih svojcih. V rudniku Brown Hall je eksplozija v rovu zahtevala 14 človeških žrtev, usoda več delavcev je še neznan, ker reševalci še niso mogli prodreti do njih.

Diktatura na otoku Kubi

Levo: Ponosni vladni dvorec v Habani, glavnem mestu Kube. Desno: Predsednik republike Machado, ki mu je skupščina poverila diktatorsko oblast, da z vsemi sredstvi zatre večne poulične poboje med delavstvom, dijaštvom in policijo.

W. Mastermann

Kdo jo je umoril?

Roman

»Ali ga smem videti?« Je mirno vprašal Stevens. »Samo nekaj vprašanj bi mu zadal. Zasedoval je nevarnega zločinca. Saj me razumete!«

Zdravnik je razumel. Poznal je Stevensa. Sinclair je sedel z obvezano glavo na svoji postelji. Bil je bled, a miren. Stevens mu je trezno, poslovno povedal, da je Forester mrtev.

»Izvrstno ste opravili svojo nalogo. Velike živine tam doma bodo z vami zadovoljne. Gotovo se hočete prej ko mogoče vrniti na Angleško, kaj?«

»Seveda se moram takoj vrniti. Ob vseh teh tukajšnjih dogodkih sem bil za trenutek pozabil, kolikaj nujna je moja vrnitev v Anglijo.«

In zdajci se je zadelo, kakor da se je spet jasno spomnil vsega.

»Kaj dela Barrat v Carigradu?« Razburjeno je zgrabil Stevensa za komolec.

»Ne razburjajte se, prijatelj, drugače vam sploh ničesar ne povem.«

Sinclair se je s težavo ukrotil in se

naslonil nazaj na blazino.

»Prišel je zaradi nekega umora — zaradi Anthonyja.«

»Kako je s to stvarjo?«

»Te dni ga bodo obesili.«

Stevens je skušal dati svojemu glasu brezstrasten zvok.

»Kaj?« Sinclair se je mahoma vzravnal, ne meneč se za gostovo ugovarjanje.

»Tako moram odpotovati, Stevens. Kdaj odhaja orijentekspres? Ne skušajte me zadržati. Nedolžnemu človeku gre za glavo. Letalske zveze menda ni?«

Preden mu je mogel oni ubraniti, je Sinclair že skočil iz postelje in se kljub svoji slabosti z vročično naglico oblekel. »Hitro mi dobite taksi in ne stojte tako križemrok!« Plačal je tukaj zame kar sem dolžan. Vračilo vam pošljem z Angleškega.«

»Zastran tega bodite brez skrbi.«

Sinclairjeva razburjenost se je bila lotila tudi Stevensa. Planil je venkaj, medtem ko se je Sinclair napravljal.

Zdravnik je prihitel v sobo. »Monsieur menda ne misli zares oditi?« je vprašal ves prepaden.

»Moram. Takoj. Gospod Stevens vam bo vse pojasnil in plačal, kar sem dolžan.«

»Za nič na svetu vam ne dovolim tega potovanja. S tem bi se lahko miselno izpostavili komplikacijam.«

A Sinclair je že zaprl vrata za seboj. Osupli doktor ni mogel drugega kakor gledati za njim. Vrli mož je skomignil z rameni. Da so vsi Angleži prismojeni je že dolgo vedel; tale je bil pač še nekoliko bolj čudak od drugih.

Zunaj sta Barrat in Stevens že čakala z avtomobilom. Sinclair jima je naglo stisnil roko in sedel vanj. Za pojasnila zdaj ni bilo časa.

»Najprej v vašo pisarno, da vzamem svoje stvari. Nato takoj na postajo.«

Sinclair se je naslonil nazaj. V glavi se mu je vrtelo.

»Zapomnil sem si vaše praktično načelo, da je treba imeti zmerom konjak s seboj,« je rekel Barrat in podal Sinclairju steklenico, iz katere je ta hvaležno potegnil.

Stevens je pogledal na uro. Dragocene minute so minevale. Naposled se je vrnil Jarvis, ki ga je bil Stevens poslal

po prtljago. Z vso naglico so zložili kovčege v voz.

»Na postajo. Petdeset pijastrov napitnine, če še ujamete orijentekspres.«

Sofer je nekaj zagodrnjal in takoj nato so z vratolomno naglico odbrzeli. Na Galatskem mostu jih je ustavil prometni redar. Sinclair je zaškrpil z zobmi. Stevens je pogledal na uro.

»Bojim se, da ne boste več ujeli vlaka,« je dejal.

Sinclair je bil med tem iztrgal iz svoje zapisnice list in naglo začel nani nekaj vrstic. »Oddajte to brzojavko, če ujamem vlak.«

Stevens je prebral zapisek in začudeno pogledal. Brzojavka je bila naslovljena na Boycea, Scotland Yard, in takole sestavljena:

»Vračam se. Prosite ministra notranjih zadev, da odloži Anthonyjevo usmrnitev. Izredno nujno. Sinclair.«

Barrat se je spomnil obljube, ki jo je bil dal Madelini. In tudi sam napisal Stevensu nekaj vrstic, s prošnjo, naj odda še te. V svoji brzojavki je samo naznanil nevesti, da je našel Sinclairja in se vrača z njim vred.

»Bogme, prijatelj,« je rekel Stevens,

»to je prava dirka s časom za stavo.«

Taksi je letel kakor blisk. Sofer je drevil po stambulskih ulicah, ne da bi se

menil za predpise. Ko so dospeli na železniški hodnik, se je orijentekspres pravkar počasi pomikal iz lope. Sinclair je pahnul moža, ki je hotel videti njegov voziček, od sebe in skočil v poslednji voz. Barrat je s prtljago planil za njim.

Sinclairjeva izkaznica je pomenila prostovoljno na vseh vlakih v Evropi, a Barrat je imel povratno vozovnico. Potemtakem je bilo vse v redu. Komaj sta se vsa zasopla sedla v najbližji prazni oddelek, se je Sinclair obrnil k Barratu.

»In zdaj mi povejte vso zgodbo o začetku do konca. Ne izpuščajte nobene podrobnosti, zakaj vsaka najmanjša stvar utegne biti važna.«

»Ali se ne bi hoteli prej malce spočiti? Ne pozabite, da ste zelo bolni in da vam je zdravnik ukazal popoln mir.«

Sinclair se je srdito nasmehnil: »Zame zdaj ni miru — a nikar se ne bojte zastran mene. Ne bo me tako naglo konec. Sicer pa oprostite, Barrat, da sem se vam v naglici pozabil zahvaliti. Dolžnik sem vam za svoje življenje.«

Molče je podal Barratu roko in ta se je začutil obilno poplačanega za svoje napore, ne glede na to, ali bodo uspešni ali ne.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

Transmisije

osovine, jermenice, ležišča, konsole, sklopke, zobčnice, traverze, tračnice, U-železo, pločvino, cevi, jeklo in drugo rabljeno uporabno železo prodaja poceni

JUGOFURDA

Miroslav Kras, Zagreb, Miramarski

Podvoznjak, tel. 66-49.

Isto podjetje kupuje vse vrste starih kovin in avtomob. 13463

Solska ROČNA dela

z vsem ma erijalom TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg št. 1. 392

POTNIKI

železničarji in dljaki so z aktovkami, kovčegi in podobnim najsolidnejše ter najceneje opreženi pri

A. PREKUH,

LJUBLJANA, STARI TRG ŠT. 26.

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila. 312

Pišite takoj po veliki brezplačni

KATALOG

torarne glasbil, gramofonov in harmonik

Meinel & Herold

prodajna družnica

Maribor, št. 101-B

in tudi Vi boste imeli

dobro godbo in veselje

v hiši. 297

211 zahvalnic

v originalu

je vsakomur na vpogled.

Uspeh v 4 dnevih.

OBLIŽ 335-1

LAMICO

»Smrt kurjim očesom«

odstrani kurja očesa, bradavice, otrdela koža. Zanesljivo delovanje brez bolečin. Ne ovira hoje. Dobi se povsod

LAMICO, DROGERIJA, BEOGRAD

Knez Mihajlova ulica 14.

Kupujte šolske knjige v Tiskovni zadrugi!

SANOFORM

izvrstno toaletno in čistilno sredstvo se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. 160

Elektroinženjer

vešč tudi vseh pisarniških poslov, dobi mesto pri večji elektrarni na deželi. Ponudbe pod »Elektroinženjer« na oglasni oddelek »Jutra«. 13421

Krajevne zastopnika

dobro uvedenega, ISČE za Ljubljano in okolico starejše znano podjetje za 1. november.

Ponudbe na naslov: Mariborska Mlekarna in tovarna sadnih konserv, dr. z o. z., Maribor. 14283

319

NESTLE-jeva OTROŠKA MOKA

Budilke, stenske in žepne ure

271

kupite najboljše in najceneje pri

H. Suttner

Ljubljana 4,

PRESERNOVA ULICA ŠTEV. 4.

— Lastna protokolirana tovarna v Švici. —

Zahtevajte cenike zastoj in poštne prosto.

BUDILKE od Din 49.— naprej. BUDILKE iz lesa

od Din 84.— naprej. — STENSKE URE, ide 14

dni, z bitjem, od Din 380.— naprej.

Klavirje in pianine »Dalibor« (CSR), razstavljeni na Velesojmu, dobite odlej še ceneje pri tvrdki

Alfonz Breznik

Ljubljana, Mestni trg št. 3.

Obroki od 400 Din. Hitro

izrabite priliko! 4913-26

Tako stara je postala tale mamica in z njo vred naš neporušljivi jedilni pribor, ki nikoli ne zarjavi.

Kompletna kaseta (24delna) alpaca-posebreno Din 260.

Daljšnjih 40 čudovito cenih prodajnih kanoov. Katalogi gratis in franko.

Prodajna trdnica

»OMNIA«

Miklošičeva c. 14. 14278

Zastave

s ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: JOSIP WINKLER, Subotica, poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

IGN. ŽARGI

priporoča bogato zalogo raznega zimskega perila, kakor:

plaščev, oblek, kravat, srajc, nogavic vseh vrst itd. po priznanih nizkih cenah.

Ljubljana, Sv. Petra c. št. 3 in 11

Nudimo kot dobro priliko nakupa:

Mešano naravno drobnopere kg Din 18
Pisano kurje drobnopere kg » 25
Rumeno kurje drobnopere kg » 35
Puljeno nar. meš. novo pere kg » 40
Čisto belo kurje drobnopere kg » 58

Puljeno gosje pere, puh itd.

Pere je v vrečah po 1/2, 1 in 2 kg.

Odjemalcem zunaj Zagreba pošljamo na zahtevo od vsake vrste brezplačne vzorce. 13391

Naj zahteva, kdor ga še nima, naš novi zimski katalog. V njem dobite na 108 velikih straneh obsežno izbiro predmetov, potrebnih za Vas in Vašo hišo.

Trgovska in odprema hiša

Kastner i Öhler

ZAGREB, Ilica 4. 13391

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bobovičeva 5

Jutrovi mali oglasi imajo siguren uspeh!

POTNIKA

za Slovenijo ISČE velika tvornica koledarjev in plakatov. — Ponudbe na

„Jugografija“, tvornica kalendrov,

ZAGREB, GAJEVA 13. 14280

ENODRUŽINSKO MATJANOV VILO

na Fužinah

pri Ljubljani

obstoječo iz 5 do 7 sob, kuhinje in vseh pritlikin, kopalnice, z vodovom in elektriko, velikim umetnim in zelenjadnim vrtom ter sadovnjakom — oddamo samo resnemu reflektantu za zmerno najemnino takoj v najem. — Slikovita lega, avtobusna zveza z Ljubljano.

Ogled mogoče po prijavi pri oskrbniku Antonu Kmetu, mlinarju v Zgornji Hrušici št. 15.

Ponudbe pod »Z. P.« na oglasni oddelek »Jutra«. 13445

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

PAULIN ALOJZIJ, veterinarski inšpektor županske uprave, naznanja v svojem in v imenu svoje hiške OJDANE ter ostalih sorodnikov predušno vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse ljubljena žena in mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Marinka Paulin

roj. Deisinger

Preminula je po kratki, zelo mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere v torek, dne 7. oktobra 1930.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 9. oktobra ob 3. uri popoldne izpred mrtvaške veže, Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1930.

14282

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico v Novem mestu javlja tužno vest, da je njen soustanovitelj, dolgoletni odbornik in podnačelnik, gospod

JOSIP ZURC

posestnik in gostilničar, odlikovan z redom sv. Save V. stopnje

v ponedeljek 6. oktobra l. 1930. po dolgi in mučni bolezni v 70. letu starosti preminul.

Pogreb bo v sredo 8. oktobra ob 16. na šmihelsko pokopališče.

Kandija—Novo mesto, dne 7. oktobra 1930.

NAČELSTVO.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priložen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upošljal obremen z naročilom, sicer se oglasi ne priložujejo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičečo se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA«

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja. Male oglase in inserate naročate v naši podružnici.

Mušbo dobi

Kroj. pomočnika dobro izvečenega v malem delu, sprejme v trajno službo Ivan Kreš, krojač, Ljubljana, Dunajska 2. 9. 41903-1

Fanta

25 let stara, vajena kuhinjskih del, sprejme v trajno službo. Dopise na podružnico »Jutra« v Maribor pod šifro »15-leto« 41728-1

Trg. pomočnika

in manj dveletno prakso v rezanju stekla, ki se vsaj deloma razume tudi v tehniški stroki, iščem za takoj. Ponudbe na naslov: Hubert Jeraš, Crikvenica, Hrvaško Primorje. 41653-1

Galvanizer

dobro službo. Javiti se je na naslov: »Eks«, Ing. V. Stare, Trnovski priistan 8. 41643-1

Vajenke

in električno-mehanične izdelovalnice moškega perila sprejme takoj industrija perila Jos. Rojina v Ljubljani. 41629-1

Sedlarskega učenca

in hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj v trajno službo. Javiti se na naslov: »Jutra« pod »Ogl. delovni«. 41628-1

Več krznarskih pomočnikov

dobro izvečenih, večših fina dela, sprejme takoj pred dobri plači. Ponudbe na naslov: I. Kobašević, Zagreb, Preradovičev trg št. 5. 41605-1

3 čevljarske pomočnike

in hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj v trajno službo. Javiti se na naslov: »Jutra« pod »Ogl. delovni«. 41603-1

Trgovski pomočnik

dobro izvečenega, večših fina dela, sprejme takoj v trajno službo. Javiti se na naslov: »Jutra« pod »Ogl. delovni«. 41494-1

Čevljar. pomočnika

in hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj v trajno službo. Javiti se na naslov: »Jutra« pod »Ogl. delovni«. 41776-1

Kroj. pomočnika

veščo samostojno izdelavo telovnikov in drugih delov na roko, sprejme. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41773-1

Kroj. pomočnika

dobro izvečenega sprejme takoj v stalno službo Fran Brodar, Bistrica - Trilj. 41732-1

Pletiljo

dobro izvečenega sprejme pred dobri plači. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41740-1

Učenka z dežele

ki mora biti zdrava in poštenih ter zdravih staršev, se primerno šolsko izobraževanje sprejme v trgovino moškega blaga na delu. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«. 41731-1

Trg. pomočnica

in dveletno prakso v trgovini moškega blaga, veržirana, tudi v gospodinjstvu, dobi službo na delu. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovska pomočnica«. 41738-1

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

Med tem brea eden izmed obeh konj na strehi sladoledarjevega vozčka, kotlaj se ga pa drži za rep. Ves prepaden ogleduje sladoledar svoj voz, ki se je tako nenadoma izpremenil v gugalnico! A kje je ostal drugi konj — da, to je uganika!

Dva brivska pomočnika

mlajša, dobro izvečenega v moški stroki, sprejme trizerski salon »Lutara«, Ptuj. 41729-1

Starejšega brivskega pomočnika

preravnega ondulerja sprejme v stalno službo Filip Anton, Crna pri Prevaljah. 41732-1

Puškar. vajenca

sprejme F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani, Kongresni trg 9. 41794-1

Gozdnega čuvaja ali gozdarja

veščega manipulacijo s lesom in v lovu, ter vseh del kar se sije gozda, sprejme. Neženjen ima prednost. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Gozdni čuvaj«. 41761-1

Mesar. pomočnika

vajenega vseh mesarskih del, sprejme takoj pred plači po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41793-1

Krnzar. vajenca

sprejme takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41806-1

Kuharico za vse

popolnoma samostojno, z letnimi spretnostmi, ne po 30 let staro sprejme. Vprašati: Hori Maire, Ljubljana, Dunajska cesta št. 1-a/II — med 15. in 16. uro. 41517-1

Pisarniško moč

neodvisno gospodinjstvo v deželi, perfektno v omejenih sprejemih — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Kakor gospodinjstvo«. 41830-1

Služkinjo

za vsa dela v gospodinjstvu, veščo kuhanja sprejme takoj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zdrava — sposobna«. 41832-1

Prodajalko

dobro izvečenega v manufakturni veščoti, sprejme v stalno službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zdrava — sposobna«. 41832-1

Delo dobi pletilja

na stroj 6/60. Poizve se v Rožni ulici 19. 41833-3

Več zastopnikov

proti fiksumu in proviziji sprejme vsotna tvrdica. — Ponudbe pod »Stalno 500« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 41851-3

Brivskega pomočnika

starejšega, solidnega, preravnega delavca sprejme v stalno službo. Ponudbe pod šifro »Brivski pomočnik« na oglasni oddelku »Jutra«. 41850-1

Brivskega pomočnika

ki zna tudi dame frizirati, sprejme. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Nastop 1. novembra«. 41833-1

Krojaškega mojstra

(priznavalca) ki mora biti izvečen v vseh panogah dela, lasti provosten v izdelavi uniform, sprejme. Reflektivno samo na prvotno delovno moč, z zadostno prakso, ki je bila s tem svojstvu že naposled, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Akademik

umoden slovenec, nemščine in italijanščine išče mesto v pisarni za popoldanske ure. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vestni akademik«. 41710-2

Odvetniška uradnika

dobra stenografija in strojništvo, zmožna vseh pisarniških del, s štiriletno prakso, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Absolventinja

Christoforova teljaja, šel kot učenka vstopiti v večjo trgovino. Ponudbe pod šifro »1897« na oglasni oddelku »Jutra«. 41779-3

Gospodinja

zmožna vseh pisarniških del, s par leti prakse v agenciji-konjalski trgovini išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod znanko »Zanesljiva 104«. 41743-2

Trgovski potniki

Potnik najbolje vpeljan, ki potuje stalno z lastnim avtomobilom po vsej Sloveniji, sprejme zastopstvo zmožnih izvečenih, Cenj. ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Dobro prodajalec 40«. 41791-5

Zvok dela glasbo

in predmetov gostim — Ali imate nepogojno voljo zagotoviti si volike dohodke? Se se da denar za služiti! Mi vam pokazamo, kako. Zmožnost navdušenja je prinesel seboj. S svojimi popolnoma novimi prodajnimi kanoni dam tisoč agentov priliko in možnost, da se povzpne kvišku. 50% provizija. Iščemo in poizvedo dijete. Ponudbe pod šifro »Posledji, pa bodi pravici« na oglasni oddelku »Jutra«. 41767-3

Prodajalka

vajena manufakture, galanterije, specerije in deloma težavnine ter deželnih izdelkov, želi službo. Cenjene ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva«. 41738-2

Mlajša pisarn. moč

zaznana, hči trgovke, z znanjem slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, slov. stenografije in strojštva, išče mesto — najraje v Ljubljani. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Veščo v trgovini«. 41739-2

Brivski pomočnik

mlad, veščo moške stroke in dober bubi stucer, želi namočena kjerkoli. Naslov pove podružnico »Jutra« v Celju. 41848-2

Damski frizer

dobro onduler, izvaja tudi vodno ondulacijo in trajne kodre, ki bi lahko tudi pomagali v moški stroki, želi namočena. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41847-2

Natakarica

srednjih let, išče službo v Ljubljani ali kje drugje. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod znanko »Dobra moč 13«. 41844-2

Službo gospodinjke

in samostojnega gospodinjke, srednjih let, vena vsakega posla. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra kuharica 3«. 41845-3

Prodajalko

dobro izvečenega v manufakturni veščoti, sprejme v stalno službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zdrava — sposobna«. 41832-1

Delo dobi pletilja

na stroj 6/60. Poizve se v Rožni ulici 19. 41833-3

Več zastopnikov

proti fiksumu in proviziji sprejme vsotna tvrdica. — Ponudbe pod »Stalno 500« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 41851-3

Brivskega pomočnika

starejšega, solidnega, preravnega delavca sprejme v stalno službo. Ponudbe pod šifro »Brivski pomočnik« na oglasni oddelku »Jutra«. 41850-1

Brivskega pomočnika

ki zna tudi dame frizirati, sprejme. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Nastop 1. novembra«. 41833-1

Krojaškega mojstra

(priznavalca) ki mora biti izvečen v vseh panogah dela, lasti provosten v izdelavi uniform, sprejme. Reflektivno samo na prvotno delovno moč, z zadostno prakso, ki je bila s tem svojstvu že naposled, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Akademik

umoden slovenec, nemščine in italijanščine išče mesto v pisarni za popoldanske ure. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vestni akademik«. 41710-2

Odvetniška uradnika

dobra stenografija in strojništvo, zmožna vseh pisarniških del, s štiriletno prakso, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Absolventinja

Christoforova teljaja, šel kot učenka vstopiti v večjo trgovino. Ponudbe pod šifro »1897« na oglasni oddelku »Jutra«. 41779-3

Gospodinja

zmožna vseh pisarniških del, s par leti prakse v agenciji-konjalski trgovini išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod znanko »Zanesljiva 104«. 41743-2

Kot pisarniška moč ali blaginjska

želi mesta praktikanca, perfektno veščo nemščine. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Nemščina«. 41736-2

Vrtnarski pomočnik

popolnoma izvečen v vseh v to stroko spadajočih delih, išče mesto za takoj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Mladi vrtnar«. 41738-2

Prodajalka

vajena manufakture, galanterije, specerije in deloma težavnine ter deželnih izdelkov, želi službo. Cenjene ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva«. 41738-2

Mlajša pisarn. moč

zaznana, hči trgovke, z znanjem slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, slov. stenografije in strojštva, išče mesto — najraje v Ljubljani. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Veščo v trgovini«. 41739-2

Brivski pomočnik

mlad, veščo moške stroke in dober bubi stucer, želi namočena kjerkoli. Naslov pove podružnico »Jutra« v Celju. 41848-2

Damski frizer

dobro onduler, izvaja tudi vodno ondulacijo in trajne kodre, ki bi lahko tudi pomagali v moški stroki, želi namočena. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41847-2

Natakarica

srednjih let, išče službo v Ljubljani ali kje drugje. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod znanko »Dobra moč 13«. 41844-2

Službo gospodinjke

in samostojnega gospodinjke, srednjih let, vena vsakega posla. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra kuharica 3«. 41845-3

Prodajalko

dobro izvečenega v manufakturni veščoti, sprejme v stalno službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zdrava — sposobna«. 41832-1

Delo dobi pletilja

na stroj 6/60. Poizve se v Rožni ulici 19. 41833-3

Več zastopnikov

proti fiksumu in proviziji sprejme vsotna tvrdica. — Ponudbe pod »Stalno 500« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 41851-3

Brivskega pomočnika

starejšega, solidnega, preravnega delavca sprejme v stalno službo. Ponudbe pod šifro »Brivski pomočnik« na oglasni oddelku »Jutra«. 41850-1

Brivskega pomočnika

ki zna tudi dame frizirati, sprejme. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Nastop 1. novembra«. 41833-1

Krojaškega mojstra

(priznavalca) ki mora biti izvečen v vseh panogah dela, lasti provosten v izdelavi uniform, sprejme. Reflektivno samo na prvotno delovno moč, z zadostno prakso, ki je bila s tem svojstvu že naposled, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Akademik

umoden slovenec, nemščine in italijanščine išče mesto v pisarni za popoldanske ure. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vestni akademik«. 41710-2

Odvetniška uradnika

dobra stenografija in strojništvo, zmožna vseh pisarniških del, s štiriletno prakso, teži pri več trdnosti. Pismene ponudbe z navedbo, kje je bil zaposlen, naj se pošljejo trdnosti Antun Kramer in drug, Subotica. 39248-1

Absolventinja

Christoforova teljaja, šel kot učenka vstopiti v večjo trgovino. Ponudbe pod šifro »1897« na oglasni oddelku »Jutra«. 41779-3

Gospodinja

zmožna vseh pisarniških del, s par leti prakse v agenciji-konjalski trgovini išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod znanko »Zanesljiva 104«. 41743-2

Nov radio

štiriletno in srečno prodaja za vsako sprejemljivo ceno buffet na Celovski cesti — nasproti pivovarne Union. 41716-9

Motorna vozila

Tovorni avto Fiat s priklopo, 5 ton nosilno, št. generarno popravljeno, takoj za obrat sposoben, ugodno napravljen. Oferte na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Fiat«. 41604-10

Dvosedežni »Ford«

(svoj 2 sapra sedaja) — Ibravski avto, zelo lepo, prav za potnika, valde nabave večjega ugodno na prodaj. Camernik. Dunajska cesta 36. 40271-10

Dvosedežni avto

v zelo dobrem stanju, pravi tudi za potnika — poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41765-10

Motorno kolo

Terrot 350 m³, voženo 6000 km, v elektr. lučko. Ijupo socius Ltd., brezhibno prodam za 6800 Din, ali s doplačilom zamenjam za motorno kolo, privlačno za priklopo. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 41734-10

Posestva

Velika hiša z gostilno napravljen na zelo prometnem kraju Marija Gradec pri Laškem, 1/4 ure od kolodvora. Hiša je v dobrem stanju. Dograjena leta 1918. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod šifro »Hiša 95«. 41293-20

Posestvo z gostilno in lesno trgovino

pri Cerklju napravljen. — Hiša je skoro nova, občina gospodarska poslojstva dvorišče, skladišče za les, lesni in prometnem kraju. Vrobitov in zolenica v m. Javljemski. Tudi Gorenjska in izkličujejo. Dopise pošlji na Peppca Brinovce. Vase 2, Medvoda. 41336-17

Kupim hišo

v Ljubljani ali bližnji okolici, z dobro vpeljano malo trgovino, mekano, prodajalno krma ali gostilno. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Do 200.000«. 40568-20

Prodajam novo hišo

tridružinsko, po 2 sobi, kuhinja in priključke. 500 m² vrt, električna razsvetljava, 15 let davka prostja, za vselitv. s. 1. novembra. Avtorstva in zolenica v m. Javljemski. Tudi Gorenjska in izkličujejo. Dopise pošlji na Peppca Brinovce. Vase 2, Medvoda. 41336-17

Starejša gospodinjica

z lastno obrtno pravico za trgovino specerijskega blaga, želi pristopiti kot družabnica v mestu ali na deželi, ali pa odda obnovo pravico v najem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Imam obrtno pravico«. 41748-17

Posestvo z gostilno in lokalom, na najpomembnejši točki okoliščine

in lokalom, na najpomembnejši točki okoliščine, pro d a m radi družinskih razmer. Renovirana hiša stoji ob glavni cesti, nija v koprski in zolenici v m. Javljemski. Tudi Gorenjska in izkličujejo. Dopise pošlji na Peppca Brinovce. Vase 2, Medvoda. 41336-17

Modern gradbi

in 23 orodno posvetila pri Mariboru za 600.000 Din prodaja Posredovalnica v Mariboru, Sodna ulica 30. 41735-30

Pohištvo

Erna brastova, dobro obranjena, ugodno napravljen. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41875-12

Veliko zrcalo

prapravo za modisto, ilviljo etc., prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41691-12

Razno pohištvo

Ogledati med 10. in 12. uro. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41780-12

Oblacila

Jopo iz kožuhovine novo po ugodni ceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41531-13

Lep moški kožuh

po nizki ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 41775-13